Haber

SON HAVADİSLER

AKŞAM POSTASI

5 KURUŞ

Telefon: 23872 Sene: 8 — Sayı: 2627 7 HAZİRAN 1939 ÇARŞAMBA İlân işleri: Tel. 20335

Bütün okuyucularımızın fikirlerini soruyoruz

(Millî Şef) yerine nasıl bir kelime seçelim

Bu kelime Türk Milletinin en büyüğüne hitap için uygun bir kelime olmalıdır

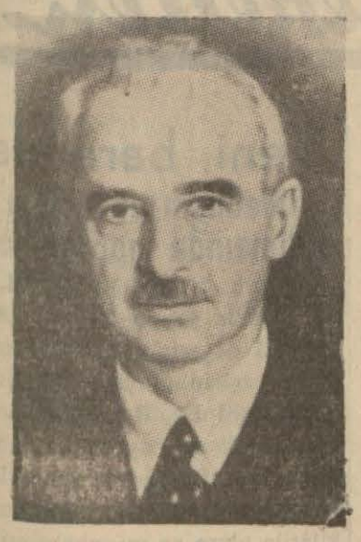

(Haber) in (Çerçeve) muharriri Necib Fazıl Kısakürek, dün çıkan fıkrası ile hemen her gün hissedip de neden ve nerede olduğunu farkedemediğimiz bir eksikliğin mahiyetini ortaya koymuş oldu:

"Millet rehberliği mümtaziyetine sahib büyüklerimize, Cumhurreisi unvanından ayrı olarak Şef diyoruz. Tabir bence ne doğru, ne de güzel,, diye başlıyan ve "Millî Şef yerine Önder İsmet İnönü!" diye biten bu yazı, bizi, bütün okuyucularımızın fikrini yoklamaya sevkediyor.

Arkadaşımızın sözlerine bir kere daha göz gezdirelim:

"Şüphesiz ki inkılâb hareketinin başında seri malı devlet reislerine nazaran mümtazlık ifade eden temel şahsiyetler gelecek ve bunlar hususî vasıflarla anılacaktır. Bu inceliği lüzumlu buluyor, hattâ şart koşuyorum; fakat millî davaları şahsında yuvalaştıran bir kahramanı, millî ifade vasıtalarına zıd bir

(Devamı 5 incide)

Bozuk havalar ve halk arasında dolaşan bir rivayet

Kuyruklu yıldızın peşine takılmışız!

Afyonda kar yağdı

Meraşta şiddetli dolu tahribat yaptı; Marmaraya giren mektep gemisinden hiç bir haber yok

Rasathaneye göre havaların bozukluğu biriki gün daha sürecek

Yazısı 4 üncüde

Haber objektifinin bu sabah tesbit ettiği, şehrin manzarası

Askerî heyetler Londrada toplandı

General Gamelin bir harp zuhurunda Fransız - İngiliz ordularının başkumandanlığını yapacak

Fransız genelkurmay reisi general Gamelin

Heyetimiz Londrada hararetle karşılandı

Londra, 6 — Orgeneral Kâzım Orbay reisliğindeki Türk askerî heyeti bugün Londraya gelmiş, İngiliz harbiye nezareti ve erkânıharbiye ileri gelenleri, Türkiye Büyük Elçisi Rüşdü Aras tarafından karşılanmıştır.

İngiliz gazeteleri Türk heyetinin gelişine tahsis ettikleri yazılarda, Türk - İngiliz askerî müzakerelerinin ehemmiyetini belirtmektedirler.

Fransız Genel Kurmay Reisi Gamelin de, yanında Albay Petitbond olduğu halde Londraya gelmiş bulunmaktadır. Fransız nazırlar meclisi, General Gamelinin ordu başkumandanı unvanını da taşımasını kararlaştırmıştır. Generalin, müstakbel bir harbde İngiliz - Fransız orduları başkumandanlığını deruhte edeceği hakkında kuvvetli rivayetler dolaşmaktadır.

İnönü Yalovayı şereflendiriyorlar

Belki bu akşam hareket edecekler

Ankara, 7 — Cumhurreisimiz İsmet İnönünün Yalovayı şereflendirmek üezre bu akşam şehrimizden hareket etmeleri muhtemeldir.

Yakında Yalovayı şereflendirecek olan Reisicumhurumuz İsmet İnönünün ikameti için hazırlıklar yapmak üzere dün sabah Yalovaya gittiğini yazdığımız Dahiliye vekili Faik Öztrak akşam vapurla şehrimize dönmüştür. Dahiliye vekili İsmet İnönü şehrimize gelinceye kadar burada kalacaktır.

Binbir Direk

Yıkılmak tehlikesine mi maruz?

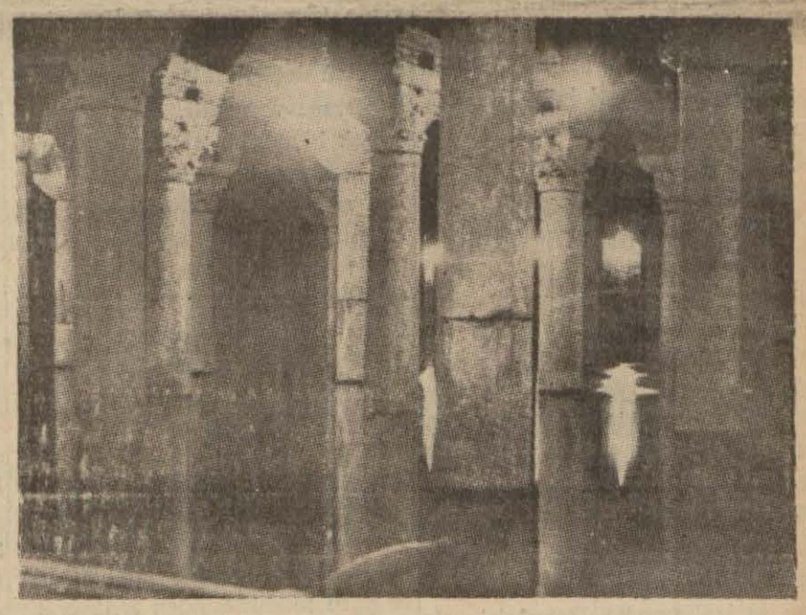

Bir akşam gazetesi, Binbirdirreğin çökmek tehlikesine maruz bulunduğunu, bu yerde yapılan binaların ağırlığı ile kemerlerin mukavemet edemiyecek bir hale geldiğini yazmaktadır.

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar, bu sabah kendisiyle görüşen bir muharririmize, böyle bir tehlikeden malûmatı olmadığını söylemiştir.

Belediye fen müdürlüğü Binbirdireğin vaziyetini yeniden tetkik etmektedir.

Tetis denizaltı faciası

96 insan niçin kurtarılamadı?

Bu zavallıları feci bir ölüme mahkûm eden aksilikler hep birbirini takip ediyordu

Dün ve evvelki gün olduğu gibi bugünkü posta ile gelen Avrupa gazeteleri de İngiltere sahillerinde 96 insanın ölümü ile neticelenen müthiş denizaltı faciasının teferruatiyle doludur.

İngiliz gazeteleri hükûmete ve bahriye lordluğuna şiddetle hücum ederek, kurtarma ameliyesinin muvaffakıyetsizliğinden bu makamı mes'ul saydıklarını açıkça yazmaktadırlar.

Paris Soir gazetesinin kaza yerine yolladığı muharrir gazetesine

(Devamı 4 üncüde)

Denizaltı gemisinin kurtulmasına imkân kalmadığı anlaşılınca, işaret şamandırası yanında eller ve kollar bağlı bir halde derin bir sükût hüküm sürmüş ve gemide babaları, kardeşleri bulunanlar böylece ağalşıp hâlâ ümit içinde kalbleri çarpmıştır.

Bir köpek sahibini parçaladı

(Yazısı 4 üncüde)

Miki

İş arıyor!

Küçükler kadar büyüklerin de zevkle takip edecekleri ve yalnız resimlerden ibaret eğlenceli tefrike

Yarın başlıyoruz

ÇERÇEVE

İsimlerimiz

Bize soyadı alın dediler. Hepimiz (er) li, (soy) lu, (ak) lı, (öz) lü, (tan) lı, (tok) lu, (ay) lı, (taş) lı, (kök) lü, (kurd) lu, (man) lı, (ok) lu isimler aldık. Ne bu facia? Bize soy adı mı takmın dediler, yoksa kendinizi öğecek vasıflar mı?

Takma soyadlarımız içinde bana; tevazuu, hassasiyeti, mizacı, rengi, çizgisi, sesi olan yüz isim sayabilir misiniz? Benden size, bütün bu kıymetlerin aksini temsil etmek üzere milyonlarcası. Hele böbürlenme mevzuunda milyonlarcası.

Yolunuz Beyoğlundan, bilhassa Talimhane adasından geçerse lûtfen apartman isimlerine göz atarak yürüyün! (Palas lı, (inci) li, (yakut) lu, (şık) lı, (asüman) lı, (koket) li bir demet. Bunların içinde (sev beni, öp beni, al beni!) tarzında emir verenleri bile var.

Bana bu cinsten isim taşıyan bir apartımanda bedava daire verseler oturmıyacağıma inanır mısınız?

Dükkân, yazıhane, müessese; sinema, bar, tiyatro; müstahzar, kitab, çikolata isimlerine kadar ayni şey.

Dünyanın acaba hangi köşesinde karamelâya (Yeni hayat) ismi verildiğini duydunuz? Demek ki; filozofu, şairi, siyasisi, âlimi, inkılâpçısı, bütün dünya entellektüellerinin arayıp da bulamadığı cevheri bu karamelâcı bulmuş!

Aslına isim ve ismine asıl bulamıyanlara veyl!

Necib Fazıl KISAKÜREK

ANKARA HABERLERİ

Ankara - Istanbul yolcu katarlarında izdihamın önüne geçilecek

Ankara, 6 (A. A.) — Devlet Demiryolları umum müdürlüğü yolcu katarlarmdaki izdihamı önlemek için haziranın on beşinden itibaren Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında işlemekte olan 1 ve 2 numaralı Anadolu sürat katarlariyle 3 ve 4 numaralı sürat katarlarındaki birinci ve ikinci mevki arabalarda yer adedi nispetinde bilet satılmasına karar vermiştir.

Bu katarlarda seyahat etmek istiyen yolcular beher birinci sınıf yer için 25 ve ikinci sınıf yer için de 20 kuruş tediye etmek suretile bir kupon alacaklardır. Anadolu sürat katarlarında seyahat edecek birinci ve ikinci sınıf yolcular için yer kuponu almak mecburidir. 3 ve 4 numaralı sürat katarlarmda seyahat eden yolculardan yer kuponu almamış olan yolcular bu katarlara bağlanmış serbest arabaya binecek lerse de numaralı mevkilere giremiyeceklerdir ve girenler bu yerleri terketmeğe mecbur tutulacaklardır.

Arabalardaki yer biletleri hareketten 24 saat önce de satılabilecektir.

Rana Tarhan müstakil grup reis vekili oldu

Ankara, 6 (A. A.) — B. M. Meclisi C. H. P. müstakil grupu reis vekilliğinden:

1 — C. H. P. değişmez genel başkanı, partinin Büyük Millet Meclisi müstakil grubu reis vekilliğine İstanbul mebusu Ali Rana Tarhanı intihab buyurmuşlardır.

2 — Parti müstakil grubu, bugün (6-6-939) saat 17.30 da toplanarak idare heyetine Konya mebusu Ali Rıza Türel, Muğla mebusu Hüsnü Kitabcı ve Rize mebusu Fuad Sirmeni seçmiş ve ruznamedeki diğer maddeleri müzakere ederek 8-6-939 perşembe günü saat 15 de toplanmak üzere içtimaa nihayet vermiştir.

Tramvay, Elektrik ve Tünel idareleri

Belediyeye devri lâyihası bugün konuşulacak

Ankara, 7 — İstanbul tramvay, elektrik ve tünel idarelerinin İstanbul belediyesine devri hakkındaki kanun lâyihası bugünkü meclis toplantısında müstaceliyetle görüşülecektir. Üç idare (İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğü) adıyla kurulacak hükmî şahsiyeti haiz bir şekilde ve belediyeye bağlı olarak idare edilecektir.

Türk vatandaşlığından çıkarılanlar

Ankara, 7 — Bundan 7-8 ay evvel memleketimizi yabancı bir devletin istihbarat işlerine yatak yapmak istiyen 8 kişi ile birlikte Türk vatandaşlığından çıkarılan devlet demiryolları Eskişehir atölyesi şefi Mir Ali hakkına karar bu şahsın memleket aleyhinde zararlı bir hareketi bulunmadığı anlaşıldığından geri alınmıştır. Resmî izin almadan yabancı devlet tabiiyetine girdikleri anlaşılan Fuat Ataullah, Hacı Hicabi oğlu Hasan Nureddin, Mehmet oğlu Fazıl ile kardeşi Nezir ve hacı Yusuf oğlu İsmail Hakkı Türk vatandaşlığından çıkarılmışlardır.

Politis

Ankara Halkevinde muvaffak bir konferans verdi

Ankara, 7 — Şehrimizde bulunan Yunanistanın Paris sefiri ve tanınmış hukuku düvelcilerden Nikola Politis dün saat 16 da halkevinde (Zamanımız hâdiselerinin tesirile milletler arası hukukunda hâsıl olan değişiklikler) mevzulu bir konferans vermiştir.

Çok büyük bir alâka uyandıran bu konferansta, Fransız, Leh, Yunan sefirleriyle bütün sefaretler erkânı, mebuslar, hariciye mebusları ve kalabalık bir münevver kütlesi bulunmuştur. Konferansında, Türk - Yunan dostluğundan bahsederek bunun diğer milletlere nümunei imtisal olacağını söyliyen hatib çok alkışlanmıştır.

Ankara vali muavinliği

Ankara, 7 — Ankara vali muavinliğine dahiliye vekâleti mahallî idare şube müdürlerinden Dilâver tayin edilmiştir.

İstanbul kız orta mektebi son sınıf talebeleri tarafından sene sonu münasebeti dün mektep öğretmenlerine bir ziyafet verilmiştir. Resimlerimiz bu ziyafetten iki intıbaı tesbit etmektedir.

Haber Şehirden ve Memleketten

Süt meselesi

Neyi tekzip ediyorlar?

Tekzip yollu yazdıkları, Haberin verdiği haberden başka bir şey değildir

Bazı gazeteler, vaktinde alamadıkları haberleri tekzip edip işin içinden çıkmağı itiyat haline koymuşlardır.

Bunlar arasında İstanbul halkının çok yakından alâkadar olduğu süt meselesini en son bir misal olarak gösterebiliriz. Dünkü nüshamız da haber verdiğimiz gibi bu işle meşgul komisyon, uzun ve esaslı tetkikat neticesinde raporunu hazırlamıştır. Komisyon, bu hususta vali ve belediye reisine izahat verdikten sonra ittihaz edilecek tedbirler katî şeklini alacak ve tatbikata geçilecektir.

Halka doğru havadis verecek yerde tekzip etmeği tercih eden gazeteler meseleye, bizim yazmadığımız bir şekil vererek asılsız demeğe kalkmışlardır.

Bunlar komisyonun raporunu belediye makamına vermediğini ve pastörije sütün 18 kuruşa satılmıyacağını ileri sürüyorlar.

Zaten biz de yazımızda raporun verildiğini değil, sadece hazırlandığını, hattâ valinin iştirakile toplantı yapılarak görüşüleceğini, pastörize süt fiyatının 18 kuruşu geçmemesinin temin edilmekte olduğunu kaydetmiştik. Bittabi vali kararını vermeden bu hususta katî bir hüküm verilemiyeceği yazımızdan anlaşılıyordu. Refiklerimiz bunları tekzip edebiliyorlar mı?

Yazılmıyan bir şeyi, sırf serlevhanın kısa olması zaruretinden doğan bir vaziyetten istifadeye kalkışarak gazetemize isnat ve sonra bunu bir vakia imiş gibi tekzip gayretine düşen gazetelere şimdilik bu noktaları ve süt meselesi hakkında ancak ihtisas ve salâhiyet sahiplerinden malûmat alınabileceğini hatırlatmakla iktifa ederiz.

Bir işçi kolunu makineye kaptırarak öldü

Evvelki akşam Kasımpaşada bir işçinin ölümile neticelenen feci bir kaza olmuştur.

İş bankasına ait un fabrikasında çalışan Mehmet oğlu Mevlût kolunu makine kayışına kaptırmış ve kayışla beraber makineler arasına girerek vücudunun muhtelif yerleri parçalanıp ölmüştür. Hâdise tahkik edilmektedir.

11 inci Yerli Mallar sergisi

Hazırlıklar ilerliyor, şimdiye kadar 100 den fazla firma müracaat etti. Büyük bir de Hatay pavyonu yapılacak

Galatasaray Lisesinde açılacak 11 inci Yerli mallar sergisi hazırlıklarına faaliyetle devam edilmektedir. Bugüne kadar sergide yer almak için yüzden fazla firma müracaat etmiştir. Sergi komitesi bu kadar çok müracaat karşısında mektep binasının şimdiye kadar açılmamış salonlarını da sergiye iştirâk edeceklere tahsis etmeğe karar vermiştir. Sergide büyük bir de Hatay pavyonu kurulacak ve burada Hatayın çıkardığı ve imal ettiği maddeler ve eşyalar teşhir edilecektir. Bu işle meşgul olan Hatay ticaret odası yakında nümunelerin yola çıkarılacağını bildirmiştir. Sergi komitesi cuma günü bir toplantı yaparak açılış gününü kat'î olarak tesbit edecek ve buna göre çalışmalara girişilecektir. Bilhassa bu seneki sergide sanayideki ilerleme faaliyetimiz çok canlı bir surette gösterilecek ve bu resimler ve grafiklerle tebarüz ettirilecektir. Ham maddelerin mamul hale gelinceye kadar fabrikalarda geçirdiği safhalar da seri halindeki resimlerle halka gösterilecektir. Alâkadarlar bu seneki sergiye çok ehemmiyet vermekte ve geçen yıllardan çok daha güzel olmasına çalışmaktadırlar.

İmar plânına göre

Sultanahmet hükûmet mahallesi oluyor

Hapishane binasının yıkılmasına yakında başlanacak

Prostun İstanbul için hazırladığı imar plânının Nafia vekâleti tarafından tasdik edildiğini dün yazmıştık. Aldığımız malûmata göre, vekâlet komisyonun bazı itirazlarına karşı Prost ve diğer belediye erkânının cevap ve izahat vermesi üzerine plân olduğu gibi ve hiç tadilât yapılmadan kabul edilmiştir.

Adliye sarayı da plânda umumî hapishanenin yerinde gösterilmiştir. Yakında hapishanenin yıkılmasına başlanacaktır.

Plânda İstanbul limanının Yenikapıda inşa edilmesi tesbit olunmuştur. Yalnız Yenikapıdaki liman küçük bir şekilde olacak ve Sirkeci garı da buraya nakledilecektir.

Asıl büyük limanın Haydarpaşa ile Salacak arasında yapılması kararlaşmıştır. Bu sahilin lodos tarafına büyük bir mendirek inşa edilecek, karadan da her tarafa yollar yapılacaktır. İstanbulda bir de hükûmet mahallesi ayrılmıştır. Adliye sarayı ile vilâyet konağı ve diğer resmî bütün daireler Sultanahmet civarında ayrılan sahada inşa edilecek, meydandan denize kadar olan kısım arkeolojik park halinde tanzim edilecektir.

Fethi Okyar

Londra seyahati tahakkuk ediyor

Fakat bu seyahat tamamile hususî mahiyettedir

Ankara, 7 — Adliye Vekili Fethi Okyar'ın Londra seyahati tahakkuk etmiştir. Fethi Okyar haziran 14 de Ankaradan hareketle İstanbula gidecek ve oradan da ayın 16 sında Londraya doğru yoluna devam edecektir. Bu seyahat tamamen hususidir. Fethi Okyar kendisine fehrî doktorluk veren bir İngiliz üniversitesinin bu teveccüh hakkında yapacağı merasimde hazır bulunacaktır.

Yeni baremler

Meclisin pazartesi içtimaında görüşülecek

Ankara, 6 (A.A.) — C. H. Partisi Meclis grupu bugün 6-6-939 saat 15 de reis vekili Hasan Sakanın başkanlığında toplandı:

Başvekil Dr. Refik Saydam ilk söz olarak sermayesinin tamamı devlet tarafından verilmek üzere kurulacak iktisadî teşekküllerin teşkilâtile idare ve mürakabeleri hakkındaki kanunun tatbikı neticelerine dair Antalya mebusu Rasih Kaplanın muhtelif vekâletleri ilgilendiren sual takririnin grup idare heyetince seçilecek bir komisyonda alâkadar vekillerin de huzuru ile görüşülerek neticei tetkiki müteakip alınacak rapor üzerine umumî heyetçe müzakere açılmasını teklif etti.

Başvekilin bu teklifi üzerine umumî heyetçe on kişilik bir komisyon teşkili kabul ve tasvip olundu.

Devlet sanayiinin gerek kuruluşu ve gerek işleyiş işlerinin tanzimine dair Kütahya mebusu Alâettin Tritoğlu tarafından verilmiş olan takririn de bu komisyona tevdii tezekkür kılındı.

Bundan sonra Büyük Millet Meclisinin 7—6—939 tarihindeki içtima ruznamesine dahil kanun lâyihalarından idevlet devair ve müessesatı baremlerine ait olanlarının evvelemirde tetkik ve intacı hakkındaki Başvekilin teklifi, cereyan eden müzakereden ve bu hususta söz alan bir çok hatiplerin mütalâalarından sonra 12 haziran pazartesi içtimaına kadar bu lâyihalar üzerinde meclis azasına tetkikat icra edebilmeleri için vakit bırakılması ve o günün ruznamesine alınması umumî heyetçe tasvip olundu.

Bugünün ruznamesine dahil maddelerden muhtelif mevzuları ihtiva eden Muş mebusu Hakkı Kılıçoğlunun ve Satiye binasının satın alınması hakkında Antalya mebusu Rasih Kaplanın takrirlerinin müzakeresi umumî heyetçe gelecek haftaki içtimaa talik olundu.

Bunu müteakip söz alan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, son on beş gün zarfındaki harici ve siyasî mesail ve münasebata ait uzun izaht ve beyanatta bulundu ve sorulan suallere icap eden izahat ve cevapları verdikten sonra toplantıya nihayet verildi.

SES

Yepyeni bir zevk, bir tertip, bir hamleyle çıkan bu mecmuayı okuyucularımıza bilhassa tavsiye ederiz. İlk sayısında (Atatürk kabri) etrafında gayet mühim bir anket yapan ve ortaya dikkate şayan bir fikir atan bu mecmuada Necip Fazıl Kısakürek'in fevkalâde bir hikâyesile, Abidin Dino, Sabiha Zekeriya, Bedri Rahmi Nail V, Suphi Nuri, Fikret Adil ve daha birçok tanınmış imzaların yazıları vardır. En büyük kıt'ada 24 sayfa 10 kuruş.

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?..

VAKIT

Sadri Ertem bugünkü başmakalesinde Büyük Millet Meclisi içinde müstakil bir grup teşekkülünün demokrasinin bir zaferi suretinde telâkki etmekte, ve Türkiye demokrasisile, diğer demokrasileri mukayese etmektedir. Sadri Ertem yazısında diyor ki:

Fakat Türkiye bünyesi itibarile liberal burjuva rejimine tabi olmadığı halde en demokrat bir memlekettir.

Biz, memlekette demokrasinin sarsılmadan tatbiki imkânını elde etmek mecburiyetindeyiz.

Cumhuriyet Türkiyesinde Türk demokrasisini zaaftan kurtaracak iki unsuru da bugün kazanmış bulunuyoruz:

İntihaplarımıza halk yüzde yüze yakın bir ekseriyetle iştirak ediyor.

Hükûmet mürakabesini Millet Meclisi daha iyi görebilmesi için inkılâp partisi kendi organları arasına bir otokritik grupu vücuda getiriyor.

CUMHURİYET

Nadir Nadi bugünkü başyazısında İspanyanın vaziyetini tetkik etmektedir. Coğrafi stratejik bakımından iyi bir mevkide bulunan İspanyanın bir dünya karışıklığı sırasında totaliterlerle demokrasilerden hangi cepheyi tutacağını araştırıyor ve iki tarafın da İspanyayı elde etmek için sarfettikleri gayretleri hatırlatıyor. İspanyanın demokrasi cephesine geçebilmesi için İngiltere ve Fransa ile aralarındaki ihtilâfların nihayet para meselesi olduğunu ve dünya servetinin mühim bir kısmını elinde tutan bu iki devletin İspayayı memnun edebileceğini söyledikten sonra İspanyanın demokrasiler cephesini tutmasını pek de gayri mümkün olamıyacağını hatırlatıyor.

TAN

M. Zekeriya "Almanya Yugoslavyadan ne istiyor?„ başlıklı yazısında, prens Polun Berlin seyahatinin doğurduğu dedikodulardan bahsettikten sonra Yugoslavyanın Almanya ve İtalya ile hemhudut ve iktisadî bağlılığın yüzde yüze yakın bir şekilde bu devletlerle oluşundan vaziyetinin mühim olduğunu ve Polün Hitlerle yaptığı müzakerelerde bu ruhun hâkim bulunduğunu kaydederek şöyle diyor:

İşte Berlin müzakerelerinin ruhu budur ve bu maksatla Prens Pola yapılan teklif şudur:

"Yugoslavya Alman iktisadiyatı.

(Devamı 5 incide)

Tonton amca nalbant

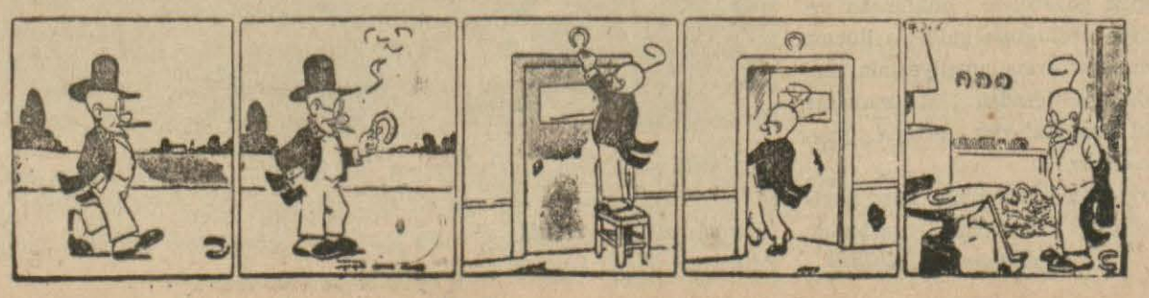

Haber
AKŞAM POSTASI
Sahibi ve Neşriyat Müdürü
Hasan Rasim Us
İDARE EVİ: İstanbul Ankara caddesi
Posta kutusu: İstanbul 214. Telgraf adresi: İstanbul HABER
Yazı işleri telefonu: 23872
İdare . . : 24370
İlân . . : 20335

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50 „	14.00 „
3 aylık	4.00 „	8.00 „
1 aylık	1.50 „	3.00 „

Hayata dair

"İnsanlar âlemi,,

RESİM, bilhassa fotoğraf günden güne yazının yerini tutmak istidadını gösteriyor. Onu büsbütün ortadan kaldıracak demiyorum, buna imkân yoktur; bir kere fikrin, mücerred mefhumların hiçbir zaman sadece şekillerle anlatılabileceğini zannetmiyorum. Bu kabil olsa bile insan oğlu bunca asırdır edebiyata, yani yazılı söze alışmıştır, onu bırakmağa razı olamaz. Resimle fotoğrafın, yazının yerini tutması ancak sinemanın, tiyatronun yerini tutması nisbetinde olabilir; yani yazıdan, onu esasen pek sevmiyenler, sadece bir zaruret diye kabul edenler ayrılır, ötekiler ise ona gene sadık kalır.

Bunu hayırlı bir şey diye karşılamamız lâzımdır: bu suretle yazı temizlenecek; fotoğrafla anlatılması kabil olan şeyler kelimelerle tasvir edilmiyeceğinden yazı sadece fikrin ifade vasıtası olacak. Sinema da tiyatroya bu neviden bir iyilik etmedi mi? Resimle, fotoğrafla dolu gazeteler, mecmualar, kitaplar yazının başlı başına bir sanat olduğunu, ona herkesin el süremiyeceğini daha iyi hatıralatacak. Şehirler, hattâ kıtalar arasındaki telefon muhaberatının genişledikçe yazıyı, mektuplaşmağa bir vasıta olmaktan kurtaracağı gibi...

Faik Sabri Duran'ın yeni çıkan *İnsanlar âlemi*'ni (1) okurken bunları düşünüyordum. Bir kitap olmaktan ziyade bir resim albümü. Resimler metni süslemek, daha vazıh kılmak için ilâve edilmemiş; bilâkis metin, resimleri izah için yazılmış. Bunu bir sitem olarak söylemiyorum: kitap hoşuma gitti. Sayfaları karıştırıp sadece resimlerin altındaki satırları okumak şartile dahi, insan oğlunun bu toprak üzerindeki hayatına dair birçok malûmat ediniyoruz. Muhtelif medeniyetler gözlerimiz önünde bir geçit resmi yapıyor: en iptidaî dediğimiz insanlardan en medenilerine kadar. Bir an bile bizi bıktırmıyor, kitabın daha büyük olmasını istiyoruz.

İnsanlar âlemi'ni çocuklarınıza okutun: onları eğlendirmiş ve tecessüslerinin uyanmasına hizmet etmiş olursunuz. Belki bu kitabı okudukları sonra, beş kıtayı kaplıyan insanların hayatları, âdetleri, tarihleri hakkında daha etraflı bilgiler edinmek isterler. Bundan daha iyi bir şey mi olur? Çocuğunuzda insan muhabbeti uyanmış demektir; o, kendi alışık olduğu hayatın hudutları içinde kapalı kalmaktan kurtulup her âdetin, her hakikatin nisbi olduğunu düşünmeğe başlamış, taassuptan sıyrılmış demektir. *İnsanlar âlemi*'nin, okuyanlarda felsefi bir ruh teşkiline kâfi geleceğini iddia etmiyorum; fakat filosof ruhunun temeli olan tecessüsü, insan oğlunun mukadderatını merak etmek hasletini inkişaf ettirebilir.

İnsanlar âlemi'nin yalnız çocuklara mahsus bir kitap olduğunu zannetmeyin. Onu çocuğunuzun elinden alıp sizin de karıştırdığınız olacaktır; resimlerine baktıktan sonra elbette metni de okumayı arzu edeceksiniz ve o zaman bu kitabın bir masal, bir roman gibi tatlı tatlı okunduğunu, bize bilmekten haz duyduğumuz birçok şeyler öğrettiğini göreceksiniz.

Nurullah ATAÇ

(1) 1 cild, 150 kuruş (Kanaat kitabevi).

Edirnede yakalanan casuslar

Dört Bulgar, üzerlerinde top mevkilerini ve tayyare hangarını gösteren krokiler bulunduğu için mahkûm oldu

İzmir, 7 — Edirnede ecnebi bir devlet hesabına casusluk yapmak suçu ile yakalanan Bulgar tabiiyetinde Martiri ile Edirne Bulgar konsoloshanesi kâtibi Bambo, Edirne Bulgar metropolitliği kâtibi Kiri ve otelci İtalyan tebaasından Sinkoviç dün ağırceza mahkemesinde mahkûm edilmişlerdir. Dört suçlu 15 şer sene ağır hapse mahkûm olmuşlar, yalnız kanunun hafifletici sebeblerinden istifade ederek cezaları beşer seneye indirilmiştir.

Tahkikat evrakına göre bu dört kişi, Edirnede casus teşkilâtı şefi olan Bulgar konsoloshanesi kançiları Kosarofla münasebette bulunmaktan ve bu temaslarda elde ettikleri muhtelif malûmatı kendisine vermekten suçuldurlar. Suçlulardan Martiri yakalandığı zaman üzerinde yapılan araştırmada, Edirne civarındaki bazı tayyare hangarlarımızla askeri mevkileri gösterir bir kroki bulunmuştur.

Yük arabaları

Karaköy köprüsünden hangi saatlerde geçemiyecekler

Belediye, Atatürk köprüsünün henüz ikmal edilememesinden dolayı Galata köprüsünün şehrin iki yakasını bağlayan yegâne bağ olmasından seyriseferin gösterdiği karışıklığı nazarı dikkate alarak köprü üzerinde seyriseferi tanzim için yeni bazı kararlar almıştır.

Yeni şekle göre boş ve dolu arabalarla yüklü ve yüksüz hayvanlar eylül nihayetine kadar sabahları saat sekizden dokuza ve akşamları on yediden yirmiye kadar olmak üzere günde dört saat ve kışın teşrinievvel başından şubat sonuna kadar sabahları yine aynı saatlarda akşamları ise on yediden on dokuza kadar olmak üzere günde üç saat Karaköy köprüsünden geçemiyeceklerdir.

—o—

Münhal noterlikler

Son zamanlarda yurdumuzun muhtelif yerlerinde münhal noterlikler çoğalmıştır. Bunun için Adliye vkâleti imtihansız noter olmak hakkını haiz olanlardan arzu edenlerin bu münhallere tayinine karar vermiştir. Bu müracaatlar münhalleri doldurmazsa imtihan açılacaktır.

—o—

Yunan veliahti

Dün limanımızdan geçti

Romanya kralı Karolun tahta çıkışının dokuzuncu dönüm yılı merasiminde Yunan kralını temsil etmek üzere memleketinden hareket eden Yunan veliahdi prens Polün, dün, Daçya vapurile limanımızı geçeceğini bildirmiştik. Veliaht yazdığımız gibi limanımızdan geçmiş doğruca Köstenceye gitmiştir.

Yeni yapılacak Maliye şube binaları

Üçüncüsü Bayezitte yapılması kararlaştırıldı

İstanbul Defterdarlığının Samatya ve Hocapaşada inşa ettirdiği modern maliye şubelerinden sonra yeniden yaptırmağa karar verdiği beş maliye şubesinden ikisinin Şişhane yokuşu başından eski Şişhane karakolu yerinde inşasına başlanmıştı. Bu seriden ikinci şubenin de Beyazıtda yapılması muvafık görülmüş ve hazırlıklara başlanmıştır.

Bu maliye şubesi Beyazıtta Camcı Ali mahallesinin eski Vezneciler, yeni Kimyager Derviş Paşa caddesi üzerinde yapılacaktır.

Bunun için lâzım gelen arsalar bulunmuş ve projeler hazırlanmıştır. Yeni maliye şubesinin inşasına kırk yedi bin lira sarfolunacaktır. Bu para da şimdiye kadar olduğu gibi hiç bir işe yaramayan metrûk millî emlâkin satışından tekaüm etmiştir.

Diğer üç yeni maliye şubesinden bir tanesi Kadıköyünde inşa olunacaktır. Diğer iki tanesine de bugünlerde yer bulunacaktır. Bunların İstanbulda yeniden kurulmasına karar verilen beş yeni maliye tahsil ve tahakkuk şubesinin kurulacağı yerlerde inşa olunması muvafık görülmektedir.

Bunlar için tahsisat mevcuttur. Yalnız lâzımgelen arsalar veya emlâk belediyeye ait medrese yerlerinde bulununca inşaat hazırlıklarına başlanacaktır.

Şişhanede yapılan maliye şubesinin inşaatı buranın vazyeti henüz tavazuh etmediğinden durmaktadır.

Mevlûd

Mehmet Toksoylunun ruhuna ithaf edilmek üzere 9 haziran cuma günü öğle namazını müteakip Nişantaşı Teşvikiye camii şerifinde mevlûdu nebevi kıraat edileceğinden akraba ve dostlarile arzu eden ihvanı dinin teşrifleri rica olunur.

Not

İstanbulun âmâ gözlerini açınız!

Yazan: M. DALKILIÇ

ENERJİK ve başarıcı valimiz Lûtfi Kırdar Istanbulun, inkılâbımızın hızlı temposu ile asla yürümemiş olan imar tarihinde büyük bir sayfa açmağa namzet görünüyor. Kendisinde İstanbul halkının keşfettiği en büyük meziyet, bir (kırtasiye valisi) olmayışıdır.

Yeni valimizin, nekadar büyük veya nekadar küçük olursa olsun, ihtiyacı yakaladığı yerde tepelediği lâf götürmez bir hakikat olarak görülüyor. Yeni valinin dimağında güzel, sıhhatte ve parıl parıl bir İstanbulun dünyaya geldiği ve çirkin, hasta ve sönük hakikati bu hayal kadar güzel şehire yaklaştırmak için hantal İstanbul şehrini her ucundan gülle kaldıran bir atlet enerjisile kaldırmaya çalıştığı muhakkaktır.

İstanbulun sokaklarında, meydanlarında, ötesinde berisinde hiç alışmamış olduğumuz ciddî ve yıldırım gibi süratle serpilen emeklerin yer yer çiçek açtığını görerek, dilber İstanbulun baharından ziyade bu bahardan haz duymakta olduğumuzu hiçbir İstanbullu inkâr edemez.

Biz korkuyoruz ki büyük ve kudretli bir artist olduğuna şüphe olmıyan Bay Prost'un plânını yaratmakta olduğu İstanbul, Prost'un dimağında doğmuş oaln İstanbul, daha çok Avrupalıların bize yaraştırdığı ekzotik, şarkkârî bir İstanbul olmasın.

Fakat kat'iyyen eminiz ki vali Lûtfi Kırdarın dimağındaki İstanbul, tamamiyle Avrupa şehridir.

Bizce de İstanbulun o kadar zengin bir tabiat güzelliği vardır ki bunun üzerinde yalnız modern şehircilik tekniğiyle serpiştirilecek tadilât bile onun şaheser bir dünya şehri olmasına kâfidir. Lûtfi Kırdar İstanbulun imarındaki bu inceliği sezmiştir. Bir neşter meharetile her vurduğu yere dikkat ediniz:

Bir güzellik devi gibi birkaç belediye yutabilecek olan İstanbula her imar köşesinde hediye edilen yeni motif demeti, istisnasız Avrupaî vasıftadır.

Prost evvelâ Yenicamii açtırırken Lûtfi Kırdar evvelâ asfalt yol yapmaktadır.

Bir Avrupa şehri olmak yani sıhhatte, diri, yeni hayat şartlariyle barışmış, küskün olmıyan, işlek, cevval, aydınlık, genç bir şehir yaratmak tarafıdır ki İstanbul belediye reislerinin başaracağı taraftır. Lûtfi Kırdarın bu yolda, yeni Türkiye Türklerinde hayran olunan bir irade dehasile yürüdüğüne inanıyoruz. Ve o emniyetledir ki, İstanbulun kırık bacakları olan yollarını asırların alçı kalıpları içinden söküp çıkardıktan sonra âmâ gözlerini de açmasını diliyeceğiz.

İstanbul, asırlardanberi tavuk karasına müptelâ bir betbaht gibi geceleri kör bir şehir olmaktan kurtulmalıdır. Gayri millî bir şirket, kıskanç bir pintilikle İstanbulun gecelerine kandiller yerine elektrik lâmbaları asmakla feci istihzasını yapmıştır.

İstanbulun değil dar sokaklarının, caddelerinin bile karanlığı, ruhu çok incelmiş olan İstanbul halkını hasta edecek kadar bunaltıcı olduğundan zerre kadar şüphe olunmamalıdır.

Bugün şehrin elektrik enerjisi artık devletin, İstanbulun malıdır. Bunu fetheden azim ve himmetin, şehrin ışık hastalığı nabzını da eline aldığı şu günlerde bir Türk kadar cömert olmasını dilemek istiyoruz. Vali Lûtfi Kırdar hiç olmazsa ana caddelerimizden nur örgüsüne başlamalıdır.

İktısat Vekili

Mensucat fabrikalarını gezdi

Şehrimizde bulunan iktısat vekili Hüsnü Çakır dün Bakırköy bez ve Defterdardaki mensucat fabrikalarını gezmiş ve tetkikler yapmıştır. Vekil iki fabrikada bilhassa Reisicumhurumuzun direktiflerile köylü için yapılan elbise ve çamaşırların imalâtile alâkadar olmuştur. Vekil bundan başka fabrikalar erkânından işler hakkında da izahat almış ve beş senelik sanayi plânının tatbikiyle fabrikaların alacağı şekil üzerinde alâkadarlarla görüşmeler yapmıştır.

Bir otobüsü seller sürükledi

Müsamere vermeğe giden gençlerden üçü boğuldu

Afyon, 6 (A.A.) — Dinar kazasına bir müsamere vermek için giden Halkevi müzik ve temsil kolundan 19 kişilik bir grupun bindiği otobüs yolda şiddetli bir yağmurun husule getirdiği sele kapılarak yuvarlanmıştır. Bu acıklı kazaya üç genç kurban gitmiş, diğerleri kurtulmuşlardır. Hâdise şehirde büyük bir teessür uyandırmıştır. Millî mefkûre uğrunda ölen gençlerin cenazesi büyük törenle kaldırılmıştır.

Türkkuşu kamp hazırlandı

Pazartesiden itibaren talimlere başlanacak

Türkkuşu genel direktörlüğü bu sene Türkkuşu kamplarının daha erken faaliyete geçmesine karar vermiştir. Bunun için A ve B brövesi mevcut olup da C brövesi alacak olan bu yıl motörlü kamplara getirilecek plânör pilotlarının vaziyetleri derhal çalışmağa müsait olanlar pazartesi gününden itibaren talimlere başlamak üzere İnönü kampına sevkedileceklerdir. Türkkuşu genel merkezi bu hususta lâzımgelen emirleri vermiş ve kamp hazırlanmıştır.

Öğrendiğimize göre, bu kamplara sebep bu sene C brövesi almak üzere kampa gidecek gençlerin çok olmasıdır. Bunun için ekserisi lise ve yüksek tahsil gençlerinden mürekkep olan kafile imtihanlar dolayısile daha sonraya kalacağından bunun haricinde kalıp vaziyetleri derhal kampa gitmeğe müsait bulunanlar ilk kafile olarak şimdiden kampa sevkolunacaklardır. İmtihanların bitmesinden sonra mekteplerin yaz tatili devresinde diğer gençler İnönü kampına gönderilip C brövesi için çalıştırılacaklardır.

—o—

Filorinalı Nazım kaybettik

Şiir kralı tedavi edilmekte olduğu Gülhane hastahanesinde vefat etti

Uzun müddettenberi Gülhane hastanesi asabîye servisinde tedavi edilmekte olan Filorinalı Nâzım dün akşam saat 16 da vefat etmiştir. Nâzımın ölümü onu tanıyanlar arasında büyük teessür uyandırmıştır.

Filorinalı 1883 de Manastırın Florina kazasında doğmuştur. Buna göre 54 yaşında ölmüş bulunmaktadır.

1906 senesinde İstanbul hukukundan mezun olan Filorinalı Nâzım dahiliye nezareti kalemlerinde kâtiplik etmiş, emniyeti umumiye teşkilâtının şube müdürlüklerinde bulunmuş ve 10 sene polis mecmuasının müdürlüğünü yapmıştır. Yazdığı şiirleri ile kendisine şöhret yaptığı için Nâzıma şiir kralı ismini takmışlardır.

Son resmî vazifesi olan Gümüşhane mektupçuluğundan tekaüd sevkedilen Nâzım bir ara avukatlık yapmak istemişse de mübtelâ olduğu sinir hastalığı kendisini faal hayata dönmesini imkânsız kılmıştır. Bunun üzerine münzevî bir hayat yaşamağa başlıyan Filorinalı dün aramızdan ebediyyen ayrılmıştır.

—o—

Taksim ve Tepebeşı bahçeleri

Halkın istifadesine açılabilecek

Belediye yeni şekilde tanzim olunan Taksim Halk bahçesini, Taksim cihetinde bir de halk gazinosu inşa ettirmeğe karar vermiştir. 200.000 lira sarfile vücude getirilecek olan bu gazino İstanbulun ilk modern gazinosu olacaktır.

Taksim bahçesinin yeniden tanzimi işi ikmal olunmuştur. Bahçenin medhalinde yapılan antre binası ikmal olunur olunmaz bahçe umuma açılacaktır. Gazinonun inşaatı halkın bahçeden istifadesine mani olmıyacak şekilde yapılacaktır.

Belediye, bu ayın on beşinde tahliye edilip yıkılmasına başlanacak olan Garden barın yıkılması işinin de halkın Tepebaşı bahçesinden istifadesine engel olmıyacak şekilde yapılmasına karar vermiştir. Bahçenin sahnesinde geçeleri temsiller verilecektir.

Ümitli haberler

GAZETELERDE ayni günde şu havadisleri okuyoruz:

Cağaloğlunda Yeşildirekte bir çocuk damdan düşerek öldü. Beşiktaşta bir kamyon küçük bir çocuğa çarparak yavrunun ölümüne sebeb oldu. Fenerde sandalcı Faik'in bir buçuk yaşındaki çocuğu pencereden düşüp...

Yarabbi çok şükür. Nüfus artıyor!..

* * *

Çallı tavzih ediyor

RESSAMLARIN babası üstad Çallı İbrahimin Kaşık Adasını alıp orada ressamların ikametlerine mahsus tesisat yaptıracağı gazetelerde yazıldı, malûm.

Bizim haber aldığımıza göre, üstada hakikaten böyle bir niyeti olup olmadığını sormuşlar. Üstad şu cevabı vermiş:

— Bunu kim haltetmiş?.. Hiç de böyle bir niyetim yok... Bu sırf kendim için dir. Ben Kaşık adasını belime sokup Galatasaray pilâvını yemeğe gideceğim!

Rasgele

Evlerini boyamak için

SAYIN belediye reisimiz İstanbulu güzelleştirmek için harıl harıl gayrette.

Gazeteler belediye reisimizin büyük bir himmet ve fedakârlıkla yaptırdığı asfalt caddelerdeki bütün ev sahibelrine gönderdiği mektupları neşrediyorlar. Belediye reisimiz bu mektuplarda cidden çok yüksek bir nezaket lisanile ev sahiblerinden şehrin güzelliği namına evlerini bir ay zarfında bej ve mavi açık griden birine boyamalarını diliyor.

Belediye reisimizin yerden göke kadar hakkı var.

Fakat biz bir de bu ev sahibleri arasındaki vurdum duymaz ve hasisleri düşünüyoruz da... boya eskiyince yeniden boyat, o da eskiyince yine boyat. İçlerinde şehir namına bu küçük külfetten kurtulmak için, diyoruz, acaba bej renginde yağmur yağmasını diliyenler de olur mu?!..

Bir feryat var !

BİR okuyucu bir gazeteye şöyle bir feryatla şikâyet ediyor:

Kasımpaşada Nalıncı yokuşundaki çıkmaz sokak senelerdenberi karanlık içindeymiş!..

İyi, imdada gelelim ama, Beyoğlu caddesinin karanlığında bunun hangi sokak olduğunu seçebilsek...

* * *

Şap hastalığı salgın halinde

MARMARA ve Trakyanın bazı yerlerinde hayvanlar arasında şap hastalığı çıkmış, gazetelere harıl harıl haber veriliyor.

Bu sene bu hastalık sahi garib. Ama aldı yürüdü ha...

Daha garibi bu hayvan hastalığının İstanbula nebatlara da sirayet etmiş olmasındaki dehşettir:

Zira yediğimiz bütün yemişler de şap hastası!..

☆ Dünün ve bugünün haber ve hâdiseleri ☆

SON DAKiKA

Japon sefirleri talimat almışlar

Roma, 7 (A.A.) — Japonyanın roma ve Berlin sefirlerine Avrupanın vaziyeti karşısında Japonyanın takip ettiği siyasete dair dün Tokyodan yeni talimat geldiği öğrenilmiştir.

Kont Ciano, dün akşam Napoltiyetle reddetmektedirler. Yangın Japonya sefirinin mumaileyhi bugün ziyaret ederek Japonyanın noktai nazarı hakkında malûmat vermesi muhtemeldir.

Japon mahfillerinde söylendiğine göre Tokyo prensip itibarile antikomintern paktın takviyesine hattâ bilhassa Sovyetler birliğinin muhtemel tarzı hareketlerile alâkadar bazı şartlarla Roma, Berlin ve Tokyo arasında tedafüî bir askerî ittifak aktine taraftardır.

30 Nazi bir Polonyalının evine taarruz ettiler

Varşova, 7 (A.A.) — Polonya matbuatının bildirdiğine göre 30 nazi Danzigde bir Polonyalının evine taarruz ederek bir hangarı tahrip ve eve cebren girmeğe teşebbüs etmişlerdir.

Polonyalı, polise müracaat etmiş ise de halkın toplanmasına sebebiyet verdiği için tevkif edilmiştir.

Diğer cihetten Polonya matbuatı, Saint - Stanislas kilisesi camlarının meçhûl şahıslar tarafından kırıldığını bildirmektedir.

Varşova istasyonunun yanmasında kasıt yok

Varşova, ü (A.A.) — Salâhiyettar mahfiller, Varşova istasyonunun bir suikast neticesinde yandığına dair ileri sürülen faraziyeleri katiyetle reddetmektedirler. Yanfın esnasında iki kişi ölmüştür. Hasarat takriben 20 milyon franga baliğ olmaktadır. Fakat istasyon binası sigorta edilmişti. Yangın, bir şişe, tazyik edilmiş oksijenin patlaması neticesinde çıkmıştır.

Enkazın süratle kaldırılmasına çalışılmaktadır. Seferlerin normal bir şekilde başlaması pek yakında temin edilecektir.

Iki tren çarpıştı

Bern 7 (A.A.) — Newchatel ile Lozan arasında iki tren arasında müsademe olmuş, on kişi yaralanmıştır.

Euryalus denize indirildi

Londra, 7 (A.A.) — 5.350 tonluk yeni "Euryalus,, kruvazörü dün Chathamda denize indirilmiştir.

Ingiliz hükümdarları Vindsorda

Vindsor, 7 (Ontario) (A.A.) — İngiliz hükümdarları Ontario eyaletinin birçok kasabalarında durduktan sonra dün akşam Amerika - Kanada hududunda Detroit'nin karşısında kâin Vindsora muvasalat etmişlerdir.

Yarım milyondan fazla Kanadalı ve Amerikalı Dotroit nehrini geçerek hükümdarları selâmlamak için Vindsora gelmişlerdir.

Almanyaya karşı hareketler şiddetle cezalandırılacak

Brünn, 7 (A.A.) — Brünn zabıtasının Alman reisi, aşağıdaki ilânı neşretmiştir:

"Gayri mes'ul Çekler, Almanya aleyhinde risaleler dağıtmağa teşebbüs etmektedirler. Bu risaleler muharrirleri ve Çek milletinin heyeti umumiyesi için tehlikeli neticeler verebilir. Çek milletini Almanyaya, onun icra organlarına ve bugünkü siyasî ve hukukî vaziyete karşı hareketlerden çekinmeğe davet ediyorum. Çek milletini aynı zamanda kulaktan kulağa yapılan propagandaya nihayet vermeğe ve yalan haberler işaa etmeğe çalışan tahrikçilere karşı açılan mücadelede hükûmete yardım etmeğe davet ediyorum. Almanya aleyhinde risaleler neşredenler ve bunları dağıtanlar şiddetle tecziye edileceklerdir.

Afyonda kar yağdı

Haziran ayında olmamıza rağmen havaların bozuk ve soğuk gitmesi ve buna, bir kuyruklu yıldızla kürremizin biribirine tesadüfünün takaddüm etmesi halk arasında şöyle bir rivayet çıkmasına sebep olmuştur:

"— Dünya kuyruklu yıldızın peşine takılmış kuyruklu yıldızı takip ederek güneşten ayrılıyormuş. Bu gidişle havalar her gün biraz daha soğuyacakmış!..,,

Sanki hava da muziplik olsun diye şu yanlış rivayeti teyit etmek ister gibi dündenberi büsbütün serinlemiş ve gece başlayan yağmur kısa fasılalarla bugün de devam etmiştir.

Rasathane müdürlüğüne göre, havaların daha bir iki gün böyle gitmesi ihtimali vardır.

Bu sabah hararet 15 dereceye kadar düşmüş ve havanın rutubeti çok artmıştır. Bir aralık yağmur, şiddetli poyraz rüzgârile birlikte, adeta kışı hatırlatacak şekilde yağmıştır.

Şehirde yeniden palto giyenler çoğalmıştır. Bazı evlerde soba ve kalorifer yakılmaktadır. Sayfiyelere gidenler müşkül vaziyete düşmüşlerdir.

Haziranda böyle devamlı bir soğuk hiç beklenmediğinden havalar normal sayılmıyor; Karadeniz ve Balkanlardan gelen soğuk dalgalarının tesirile bu değişikliğin husule geldiği tahmin ediliyor.

Havaların bu ânî soğuması, bir kısım halkı telâşa düşürmüştür. Şimdiden odun ve kömür tedarikine koyulanlar artmaktadır. Geçenlerde çekisi 250 kuruşa düşen odun bazı depolarda birdenbire 275 kuruşa çıkmıştır.

Maraşta dolu yağdı

Maraş, 6 (A.A.) — Dün saat 15.40 da Doğu istikametinden gelen şiddetli bir yağmur on dakika sonra sürekli ve iri dolu halini almış, bağ ve bahçelere büyük ziyanlar verecek şekilde devam etmiştir. Sel suları sokaklardan dere halinde akmaktadır. Yağmur hâlâ devam etmektedir.

Maraş, 6 (A.A.) — Muhtelif mahallerde birçok evleri tamamen ve kısmen su basmış, ev eşyaları sular altında kalmıştır.

Bayazitli camiinin minaresinin korkuluk kısmına yıldırım isabet etmiş ve korkuluğunu yıkmıştır. Delibağhanede iki dükkân yıkılmış, belediye karşısında bir foto dükkânını yarıyarıya sel suları doldurmuştur.

Hayrullah mahallesinden 14 yaşlarındaki Navruz çalıştığı sebze bahçesinden dönerken şiddetli dolu ve yağmurlar arasında sık sık muhtelif semtlere düştüğü görülen yıldırım çarpmasiyle ölmüştür. Yağış esnasında su basan evlerdeki kadın ve çocuklar damlardan polis ve jandarmalar tarafından sarkıtılan iplerle kurtarılmışlardır.

Şehir haricindeki zarar ve tahribat henüz tesbit edilememiştir.

Yunan mektep gemisi gelmedi

Dün Çanakkaleden geçen ve akşam limanımıza gelmesi beklenen Aris isimli Yunan mekteb gemisi bazı sabah gazetelerinin dün akşam limanımıza geldiğini yazmalarına rağmen bugün öğlene kadar hâlâ limanımıza gelmemiştir.

Gemiden bir haber alınamaması bu gecikmenin mahiyetini meydana çıkarmamışsa da, geminin dün akşam çok şiddetli olarak başlıyan fırtınaya tutulduğu anlaşılmaktadır. Gemide Yunan deniz talebeleri bulunmaktadır.

Afyonda kar !

Alman haberlere göre Afyonkarahisarın yüksek taraflarına az miktarda kar düşmüştür.

Denizaltı faciası

(Baştarafı 1 incide)

son olarak şu telgrafı yollamıştır:

"Tetis denizaltısının battığı yerde kurtarma işi hep ayni hızla devam ediyor. Zavallı tahtelbahirden salverilmiş olan imdad şamandırasının etrafında bir yığın romor kör ve torpito toplanmış. Dalgıçların biri dalıyor, biri çıkıyor. Fakat artık içerdekilerden en ufak bir ümid kalmadı. Netekim amirallik şöyle bir tebliği resmî neşretti:

"Tetisin kurtarma işi devam ediyor. Fakat içindekileri kurtarmak üzere bu sefinenin bir an evvel suyun yüzüne çıkarılması lâzımdır ki, şimdilik bu noktada ümit pek zayıftır.

Kurtarma işiyle meşgul olan Kamel firmasına donanmaya ait bazı gemiler, üç harb sefinesi yardım etmektedir.

Kaza sebebleri hakkında geniş bir tahkikat yapılmaktadır.,,

Amirallığın bu tebliğinden birkaç saat sonra, neşrettiği ikinci bir tebliğ bütün ümitlerin artık mahvolduğunu ve gemideki 96 insanın şu dakikada ölmüş bulunduklarını bildiriyordu. Bu ikinci tebliğ, bahriye dairesinin önüne asıldığı zaman kapının önünde toplanmış dört binden fazla insan görülmemiş bir teessüre kapıldılar.

Bu kalabalık arasında bulunan kazazedelerin çocukları, karıları, kardeşleri, ana ve babalarının vaziyeti cidden yürekler parçalayıcı idi. Bayılanlar, şuurunu kaybedenler pek çoktu.

Tezgâhların müdürü anlatıyor

Kazazede denizaltı gemisinin yapıldığı Kamel tezgâhları müdürü pek müteessir ve bitkin bir halde gazetecileri kabul etmiş ve şunları söylemiştir:

"— Geminin içindekileri kurtarmak için artık en ufak bir ümidimiz kalmadı. Elektrik veren akümülâtörlerden kazadan sonra dökülen klordan husule gelen zehirli gazlerle, gemideki 96 arkadaşım cuma günü zehirlenip öldükleri anlaşılmıştır.

Bu sözlerden sonra derin teessüründen bahseden fabrika müdürü şunları söylemiştir:

— Gemideki insan adedinin lüzumundan kabarık olduğu söyleniyor. Halbuki bu yanlıştır. Gemide normal mürettebat haricinde tecrübe dalışlarını takib etmek üzere yalnız altı tane kadar teknisiyen bulunuyordu, o kadar.

Kaza hakkında sorulan suale ise gazeteciler hiçbir cevab alamamışlardır.

Niçin kurtarılamadılar

İngiliz gazeteleri kurtarma ameliyesinin muvaffakiyetsizliğe uğramasının sebebleri hakkında şu malûmatı vermektedirler.

Denizaltının, sular alçal
man, deniz sathından yük
kuyruk kısmında bir delik
içeriye yardım edilebileceğ
mışsa da, bir su depos
bu kısımla, mürettebatın
ğu başkısım arasında hiçbi
bulunmadığından teknik b
buna imkân kalmamıştır.

Mürettebatın bulunduğu
da, bir delik açarak içeri
meğe çalışan dalgıçlar ise,
ların şiddetinden bu işte
olamamışlardır. Geminin
kazazedelerin diğer bir iki
Davis âletlerini kullanarak
dışına çıkmaları ise, bu
kullanılacağı hücredeki k
dan birinin bozulmuş olma
den kabil olamamıştır. Ve
denizaltının içinde, mahpu
lar, üstelik akümülâtörden
li gaz dökülmesi talisizliğ
yarak feci bir surette ölmü

Ingiliz gazeteleri h ediyorlar

Kurtarma ümitleri tama
olduktan sonra, İngiliz
bahriye amiralliğine şidde
ma başlamışlardır. Bunl
cumları şu esaslara daya
dır.

— Amirallik denizaltı k
da kurtarma işini yalnız D
lerine bırakarak hata etmi

Amerikalılarda olduğu
gilterede de en güzel bir
âleti olan (kurtarma çanı)
malıydı. Nitekim Amerika
hafta evvelki Skalus denza
zasında bu alet vasıtasile
damın canını kurtarmağa
fak olmuşlardır.

Kurtarma mütehassısla
yerine çok geç gelmişlerdir

Amirallik Liverpoldaki
rin hepsini derhal kaza ye
lamamakla en büyük hata
miştir.

İngiliz gazeteleri daha b
tenkidlerle doludur.

Fakat ne fayda.. Artık
muş.

Tahlisiye işlerine d olunuyor

Londra, 6 (A.A.) — The
rafına üç kablo konulabilmi
valar iyi gittiği takdirde
hirin kaldırılması 48 saat s
pılabilecektir.

Umumî hareket komisyo
verpolda içtima edecektir.

Mersey dokları direktörü o
mış gemileri yüzdürme mü
larından olan kumandan H
za mahalline gitmiştir.

Kaza mahallinde tahlisiye
ne bilâfasıla ve hattâ gecel
zen torpido muhribinin pro
rinin ışıkları altında devam
tedir.

Paris konservatuvarında 700 talebe okuyor

Fransanın meşhur komedi artistlerinden Leon Bernar, talebe olarak giremediği konservatuvara nasıl profesör oldu ?

Paris konservatuvarının yedi yüz talebesi, seksen profesörü vardır. Bu talebelerin yaşları ondan aşağı ve yirmi sekizden yukarı değildir. Burada komedi, trajedi, musiki dersi verilmektedir. Ve bütün bu yedi yüz talebe her sene büyük bir heyecanla sene sonu imtihanlarını beklemektedirler.

Sene sonu imtihanları, onlar için çok mühim bir mana ifade eder. Çünkü konservatuvardan birincilikle çıkan talebenin iş bulması çok daha kolaydır. Operaya, Komedi Franseze yahut bir bulvar tiyatrosuna girmek, hattâ taşrada bir gazinoda birinci keman olmak için konservatuvarın birinci mükâfatını almış bulunmak icap eder.

Bu birincilik öyle bir tavsiye mektubudur ki, onunla açılmıyacak hiçbir kapı yoktur.

Fransız konservatuvarını 1795 de bir kunduracı oğlu olan Sorrette kurmuştur. Kendisi askerdi. Millî muhfızlar yüzbaşısı idi.

1792 de yüzbaşı isyanlara karıştı. 1795 de onu konservatuvar kurmak için komiser yapmışlardı.

1911 senesine kadar konservatuvar ilk açıldığı binada kaldı. 1911 de konservatuvar Madrit sokağındaki bir eski Cizvit kolleji binasına nakledildi.

Fransanın musiki ve tiyatro mektebi işte o zamandanberi burada çalışmaktadır.

Bu konservatuvar, ilk önce yalnız musiki konservatuvarı olarak kurulmuştur.

1862 de Sarah Bernhardt bu konservatuvardan ikinci olarak çıkmıştır. Aynı sene birinci olarak çıkan Matmazel Lloyd hiç parlayamamış, meçhul bir insan olrak kalmıştır. İkinci çıkan Sarah Bernhardt'ın şöhreti ise dünyayı tutmuştur.

1874 de jüri kadın imtihanlarında birincilik mükâfatının lüzumsuz olduğuna karar vermiş, yalnız bir ikinci mükâfat bırakmıştır. İşte bunun için daha o zamanlar ismi Matmazel Reju olan büyük artist Rejone ikincilikle mektepten çıkmıştır. Şimdi aynı konservatuvarda torunu ders görmektedir.

Fransanın meşhur komediyenlerinden Leon Bernard bundan otuz sene evvel konservatuvara lâyik bir talebe olmadığı için mektebe kabul edilmemiş, fakat aynı müessese otuz sene sonra onu davet etmiştir. Bu defa talebe olarak değil, talebelerini eline teslim etmek istediği bir profesör olarak.

Kabul imtihanlarına dört kere girip, dördünde de muvaffak olamadığı iddiasile geri çevrilen Louis Yonvek ismindeki Fransız artisti de yirmi sene geçtikten sonra bugün konservatuvarda profesörlük etmektedir.

Paris konservatuvarında talebelerdeki açık renk elbiseli genç meşhur Rejon'un torunudur.

Bir köpek sahibini parçaladı

İzmir, 7 — Dün şehrimizde feci bir hâdise olmuş, bir köpek sahibini parçalıyarak öldürmüştür.

Hâdise kurbanı Mersinli mahallesinde oturan Devlet demiryolları memurlarından Burhaneddindir.

Burhan eskidenberi köpek meraklısıdır. Son zamanlarda da büyük bir kurd köpeği beslemektedir.

Dün işinden döndükten sonra köpeği yanına almış ve bahçeye inerek ona muhtelif yiyecekler vermiştir. Fakat bu sırada köpek birdenbire Burhaneddinin üzerine atılmış ve uzun bir mücadeleden sonra muhtelif yerlerinden ısırmak suretiyle parçalıyarak zavallıyı öldürmüştür.

Köpek, sahibini cansız olarak yere serince etrafında dolaşmağa ve ulumağa başlamıştır. Köpeğin birdenbire kuduruduğu sanılmaktadır.

Hakikî aşkam gazetesi
Günün en son haberlerini verendir
Istanbulda
Bu vaziyette olan tek gazete
HABER'dir

TERZİ
Azize Aşar
Yazlık son modelleri gelmiştir. 184 Galatasaray lisesi karşısı. Kat: 2.

ANADOLU ve TRAKYA

Yozgatta hayvan yetiştirme işleri ıslah ediliyor

Bu vilâyetimiz hayvan ihracatından bir yılda 150 lira temin ediyor. En büyük ihtiyaç kazalarda veterinerler bulunmasıdır

Yozgat, (Haber) — Yozgat hayvancılığı ile de meşhur bir vilâyettir. Bu itibarla buradaki veterinerliğin oldukça ehemmiyetli işleri vardır. Yozgadın bir yıllık hayvancılık durumu şöyle cereyan etmiştir:

938 yılında vilâyetin üç köyünde çiçek çıkmış, 2634 hayvana aşı yapılmıştır. Bir köyde ruam vakası görülerek itlâf edilmiş ve sirayete maruz hayvanlara mallein yapılmıştır. Keza bir köyde görülen antraks hastalığı üzerine 1750 hayvana aşı yapılmıştır. Halen vilâyetin iki köyünde bulunan çiçek hastalığına karşı tedbirler alınmış vaziyettedir.

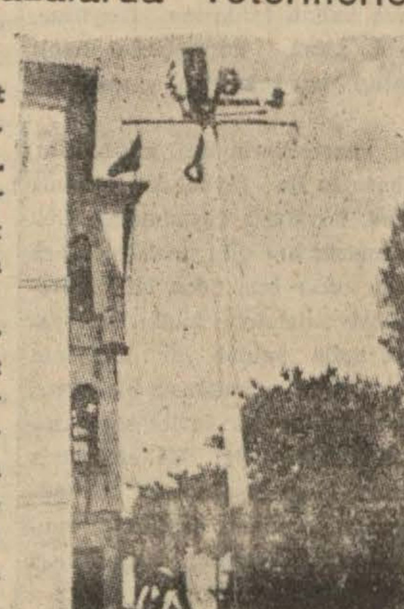

Yozgad hükûmet binasının yandan görünüşü

938 yılında 13 köyde damızlığa elverişli bulunmayan hayvanat iğdiş edilmiştir. Vilâyet dahilinde bir buçuk milyon mikdarında muhtelif hayvanat vardır. Geçen yılın sonlarına doğru yapılan bir cetvel neticesinde bir yıl zarfında vilâyetten iki yüz bin liralık hayvan ve maddeleri sevkiyatı ve keza hayvan ihtiyaçları için - Boğalar da dahil - 81 bin liralık idhalât yapıldığı anlaşılmıştır. Demek oluyor ki Yozgat vilâyeti her yıl hayvanattan 150 bin liraya yakın para almaktadır. Dahilde istihlâk edilen hayvan ve maddeleri bundan hariçtir.

Bu yıl içinde vilâyet mezbahalarında 960 sığır, 45 dana, 18 manda, altı bin küsur koyun, 55 kuzu, dört bine yakın kıl keçi ve dört binden fazla tiftik keçi zebholunmuştur.

Yine bu sene zarfında kazaların pazarlarında 31137 ve Yozgat merkezinde açılan panayırda 3268 hayvan satışı yapılmıştır. 938 yılında 716 bin küsur kilo yapağı, 161 bin küsur kilo kıl, 206 bin küsur kiloluk tiftik ve muhtelif hayvanlardan olmak üzere üç milyon 170 bin küsur kilo süt hasılatı olmuştur.

Hayvancılıkta bu derece ehemmiyeti olan bu vilâyetin mesleğinde çok bilgili ve becerikli bir veteriner müdürü vardır. Lâkin nerede ise küçük kazalarında veterinerler olmadığı gibi veterinerlik teşkilâtında kullanılan sıhhiye memurları bile yoktur. Bu yüzden sık sık hayvan zayiatına tesadüf edilmektedir.

Vilâyette 12 aygırlık bir aşım durağı inşa edilmektedir. Bu deponun halen altısı at, üçü merkep olmak üzere dokuz tane damızlık aygırı vardır. Bunların senevi 450 - 500 sifad yaptırılmaktadır. Bu sene kısraklara sun'î tohumlama yapılmak üzere hazırlıklara başlanmıştır.

Vilâyetin çalışkan valisi Bay Feyzi Gürel hayvanatın ıslahı ve mükemmelleştirilmesi üzerinde titiz bir alâka göstermekte, veteriner işlerini yakından takip eylemektedir. Damızlık boğa mübayaası için bu yıl kadar köy bütçelerinde 21 bin lira tahsilât olmuş ve bankaya yatırılmıştır.

Bu ay içinde burada bir hayvanat panayırı açılacaktır. Geçen sene de ilk defa olmak üzere Yozgatta Ziraat Vekâleti hesabına hayvan sergisi açılmış ve 1800 lira ikramiye tevzi edilmişti.

Vagonlar vaktinde takılmazsa!

Avrupa Semplon ekspres treni bu sabah bir buçuk saat teahhürle gelmiştir. Bu gecikmeye, Berlinde Alman vagonlarının katara vaktinde takılmaması sebep olmuştur.

—o—

İki Alman fabrikatör geldi

Memleketimizden tütün ve deri satın almak istiyen iki Alman fabrikatörü bu sabah şehrimize gelmiştir.

Sabah Gazeteleri ne diyorlar?

(Baştarafı 2 incide)

nın bir cüzü olacaktır. Ziraî istihsalâtı Alman ihtiyaçlarına göre tanzim edilecek, bazı mahsuuller terkedilecek, onun yerine Almanyanın muhtaç olduğu mahsuller yetiştirilecektir.,,

Bu esastan hareket edilerek iki memleket arasında Romanya ile yapılan iktisadî anlaşmadan daha mütekâmil bir anlaşma yapılacaktır. Ve bu suretle Yugoslavya iktisaden Almanyanın bir vasalı olacaktır.

Yugoslav iktisadiyatı bugün zaten yüzde 85 Almanya ve İtalyaya bağlıdır. İtalya ise, Milâno ittifakından sonra, Alman iktisadiyatına bağlanmıştır. Binaenaleyh dostları ile iyi geçinmek mecburiyetinde bulunan Yugoslavya için bu teklifi reddetmek biraz güç olacaktır.

Yalnız bu vesile ile, Alman iktisat nazırı Doktor Funkun altı ay evvel Balkanları dolaşırken söylediği şu sözü hatırlamak faydadan hali değildir. "İktisadî siyaset umumî siyasetten ayrılamaz.,,

Binaenaleyh ekonomi bakımından Yugoslavyayı kendisine bu derece bağlıyacak olan Almanyanın, bu memleketin siyasî mukadderatı ile de yakından alâkadar olacağını tabiî görmek lâzımdır.

YENİ SABAH

Hüseyin Cahit "İtalyan gazetelerinin dünya sulhunu müdafaa uğrunda demokratik devletlerin fedakârlık yapmaları lüzumundan bahsetmelerini haklı göstermek için ileri sürdükleri iddiaları tahlil ediyor ve diyor ki:

Ne istiyorlar? Bir bakarsınız, Nisi, Korsikayı, Tunusu, daha bilmem nereleri isterler. Sonra, yukarıya hülâsa ettiğimiz makalede olduğu gibi, birkaç bin kilometrelik hali, gayrimezru bir müstemleke toprağı ile iktifa edecek gibi görünürler. İtalya, Osmanlı imparatorluğundan koca Trablusgarb ve Bingaziyi kopardı. Bununla doymadı. Umumî harpte, Tirolü, Adriyatik sahillerini ele geçirdi. Gene doymadı. Habeşistanı zaptetti. Bu da az geldi. En nihayet pençesini Arnavutluğa attı. Gene doymadıktan başka iştihasını bir kat daha arttırdı. Bunlarla iktifa etmiyen bir devletin şimdi "birkaç bin kilometrelik,, bir müstemleke toprağı ile gözü doyacak mı? Bugün birkaç bin kilometreyi alacak olan İtalya yarın daha kat kat fazlasını istemiyecek mi?

Almanya birkaç bin kilometrelik bir müstemleke toprağı ile memnun olacak ise Çekoslovakya ile çoktan saadete kavuşmuş olması icap ederdi. Çünkü mamur, müterakki ve zengin Çekoslovakya toprakları herhalde gayrimeskûn küçük bir arazi parçasından daha kıymetli idi. Halbuki Almanya, Çekoslovakyadan sonra **derhal Balkanlara uzandı ve önüne zor geçilebildi. Demokrat devletler biraz vakit kaybetselerdi, icap eden tedbirleri almasalardı, Alman akını kimbilir nereye dayanırdı?,,**

Çin kadın kıtaatının muvaffakıyeti

Varşova istasyonu yandı

Bir ıtfaiye neferi öldü; 14 kişi yaralandı

Varşova, 6 (A. A.) — Bu sabah yeni Varşova istasyonunda çıkan yangın, 4 saat uğraşıldıktan sonra söndürülebilmiştir. İtfaiye efradından biri ölmüş ve 14 kişi yaralanmıştır.

Hasarat birkaç milyon Zoltiye baliğ olmaktadır.

İlâç mı bakkaliye eşyası mı?

Son zamanlarda ilâç müstahzarları arasındaki rekabet çok şiddetlenmiştir.

Bunların bir kısmı reklâmlarını mektup şeklinde evlere göndermeğe başlamışlardır.

Bu vaziyet doktorların nazarı dikkatini celbetmiştir. Birçok ilâçlar, ancak hekim tavsiyesile alınabileceğinden böyle doğrudan doğruya halka mektupla müracaat ederek bakkaliye işi gibi satış yapmağa teşebbüs etmek zararlı ve mahzurlu görülmektedir.

Bu hususta alâkalılar tarafından Sıhhat Vekâleti nezdinde teşebbüsatta bulunularak halkın sağlığına temas eden reklâmlara Vekâletin müdahalesi isteneceği söylenmektedir.

—o—

Darülâcezedeki çocuklar

Darülâceze binasına nakledilmiş olan oçcukları kurtarma yurduyla yatı mektebi talebeleri arasında bir tasfiye yapmak maksadile bir heyet teşekkül etmiştir. Doktor Necati Kemal, İbrahim Zati ve Mustafa Enverden mürekkep olan bu heyet şimdiye kadar 97 çocuğu muayeneden geçirmiş ve bunlardan 30 tanesinin anormal, 7 tanesinin zayıf ve 4 tanesinin de kalbinden rahatsız olduğunu tesbit etmiştir. Anormal olanlar içinde müessesede dört çalışma atölyesi vücuda getirilmiştir. Zayıf bünyeli olan çocuklar prevantoryoma gönderilmiştir.

Japonları altı defa mağlûp ettiler

Çin tayyareleri üç Japon harp gemisini bombaladı

Çungking, 6 (A. A.) — Çekiai ajansı bildiriyor:

Çin kadın kıtaatı Taihu gölü civarında düşmanı altı defa mağlûb etmişlerdir.

Çin kuvvetleri Nankin ve Faihuda mühim muzafferiyetler kaydetmişlerdir. Şimdiye kadar 21 şehir ve köy istirdad edilmiştir.

Çin tayyareleri, Japonlar tarafından son defa tamir edilen Taain - Nançang demiryolunu bombardıman etmiş ve Poyang gölündeki üç Japon harb gemisine hücum etmişlerdir. Her üç gemiye de isabet vaki olmuştur.

Şanside muharebeler devam ediyor. Bir müsademe esnasında Fengçeng - Linfeu arasında 900 Japon askeri ölmüştür.

Hongkong, 6 (A. A.) — Çin ajansı bildiriyor:

Dün 18 Japon tayyaresi Kavantung'un şimalinde Kiuk'ang şehrini bombardıman etmişlerdir. İtalyan kilisesinin üzerine bir bomba düşmüştür. Çinliler üç Japon tayyaresi düşürmüşlerdir.

Fransız Hariciye Nazırının izahatı

Hükûmetimiz, Fransız tekliflerini tetkik ediyor

Paris, 6 (A. A.) — Nazırlar meclisi bu sabah Bonne'nin beynelmilel vaziyet hakkındaki izahatını dinlemiştir.

Hariciye nazırı, Türk hükûmetinin son Fransız tekliflerini tetkik etmek üzere olduğunu bildirmiştir.

Nazır demiştir ki:

"— Sovyetler birliği ile bir anlaşma akdi hakkında Paris ile Londra arasında görüşmeler cereyan etmektedir. Geçilmez hiçbir engelin Sovyet hükûmeti ile bir anlaşmaya mâni olacağını zannetmiyorum.,,

Üç Baltık devletinin garantisi meselesi

Londra, 6 (A. A.) — İngiltere hariciye nezareti, Fransız - İngiliz tekliflerine Sovyetler birliğinin verdiği cevabı büyük bir itina ile tetkik etmiştir. Kabine hattı hareketini yarınki çarşamba içtimaında tesbit eyliyecektir.

İngiliz matbuatı, Sovyetlerin üç Baltık devleti için istediği garantinin daha bazı güçlükler çıkaracağını yazmakla beraber nihaî bir anlaşmanın elde edileceğine kani bulunmaktadır.

News Chronicle gazetesi, vakit kaybedilmemesi için bir İngiliz nazırının Moskovaya gitmesini tavsiye ediyor ve diyor ki:

Kabinenin yarın bu hususta bir karar vermesi muhtemeldir. Diğer taraftan, üç Baltık devletinin garanti meselesinde İngiltere ve Fransanın mezkûr küçük devletlere karşı vukubulacak her türlü taarruz takdirinde Sovyetler Birliğine müzaheret etmeleri lâzımdır. Fakat Londra böyle bir garantiyi elde edecek olan Sovyetler Birliğinin bir harb sergüzeştine atılmasından korkuyor.,,

Japonya ve Avrupa siyaseti

Roma, 6 (A. A.) — Tokyonun Avrupa siyaseti hakkında Roma ve Berlin Büyük elçilerine gönderdiği yeni talimat bu sabah buraya gelmiştir.

Japonya büyük elçisi, yarın, Kont Çiano ile görüşecektir.

Buradaki Japon mahfillerindeki umumî kanaate göre, Tokyo prensip itibariyle, Antikomintern paktın takviyesine ve hattâ Roma, Berlin, ve Tokyo arasında tedafüi askerî bir ittifak akdolunmasına taraftardır. Fakat Japonya, bu hususta bilhassa Sovyetler birliğinin muhtemel hattı hareketi ile alâkadar olarak bazı ihtiraz kayıtları bulunmasını arzu eylemektedir.

Tataresko Bükreşte

Bükreş, 6 (A. A.) — Fransadaki Romanya sefiri Tataresko, buraya gelmiştir. Kendisi derhal sarayda kral tarafından kabul edilmiş olup krala İngiliz - Fransız - Sovyet müzakereleri hakkında malûmat vermiş olması muhtemeldir.

Halifaks Ankaraya gelecek

Söylendiğine göre, İngiliz Hariciye nazırı Lord Halifaks, Türk-İngiliz anlaşmasını imzalamak üzere temmuz içinde Ankaraya gelecektir.

(Millî Şef) yerine nasıl bir kelime seçelim

(Baştarafı 1 incide)

unsurla vasıflandırmak bence büyük bir zevk dalâleti! Millî benliğin bu en keskin tecelli sahasına yabancı dil nasıl olur da burnunu sokar?

"Kulak verelim: Almanın, İtalyanın, Fransızın, İngilizin, Rusun, Japonun, büyüklerini ifade eden ne canlı kelimeleri, ne güzel buluşları var. Soylu Türk milleti ki bütün tarih boyunca büyüklerinin etrafında halkalanmayı bilmiş, dairedeki merkez vahdeti halinde şahsiyet infiradına yer vermiştir bu mevzuda kelimeden ve buluştan mahrum olamaz.,,

Necib Fazıl Kısakürեğin ince bir şair hassasiyetile aslında da çirkin bulduğu (şef) kelimesini (millî) ile vasıflandırmak da bizce onu güzelleştirmek için kâfi gelmiyor: Bu iki kelimelik terkibin yabancılığını bir tarafa koyalım, sade terkibin bizim Millî Şefimize hitab etmekteki aczi bunun yerine bir başka kelime, Türk kökünden ve Türk hazinesinden bir kelime almamız bir zarurettir.

Çerçeve muharriri: "Önder kelimesi uydurma olduğu ve hiç de tutmadığı halde (şef) e nisbetle pırlanta!" diyor ve "Uydurma dile taraftar değilim ama, bellibaşlı birkaç tabir çerçevesinde kelime ibda edilemez de diyemem" hükmünü vererek:

— Millî Şef yerine, Önder İsmet İnönü!

Demeyi üstün buluyor.

Biz de okuyucularımıza soruyoruz:

(Millî Şef) yerine koyabileceğimiz hangi kelime olabilir? (Başbuğ) da askerî bir renk görüldü ve kelime tarihte yaşanılmış bir saltanatın dar ifadesine münhasır görüldü. (Önder) i doğuran bu düşüncedir.

Siz ne düşünüyor, neyi tercih ediyorsunuz?

(Haber) sütunlarını sizin kıymetli düşüncelerinize açıyoruz. Cevablarınızı bekliyoruz.

Küçük Haberler

İÇERDE:

* İstanbul birinci yatı me… cumartesi günü mektepte bir ji… tik şenliği tertip etmiştir.

* Maarif vekâleti edebiyatı… çirdiği safhaları gösteren bir… hazırlamağa karar vermiştir. Bu… ri edebiyat fakültesi profesör v… centleri hazırlayacaktır.

* Üç aya kadar menbalarında… ni tesisat yapılmıyan maden … belediye tarafından mühürlene… tir..

* Halkalı ve Taksim suları ü… de tetkikler yapılmaktadır. Sul… alınan nümuneler tahlil edilecek… porları sıhhat vekâletine gönd… cektir.

* Menba sularının toplanma … şelere doldurulmasile gazoz ve … yağlarının satışına ait olan tal… name tasdik için vekâlete gön… miştir.

* 80 yataklı yeni bir esnaf h… nesi inşası için arsa aranmakt… İnşaata 50 bin lira sarfedilecek…

* Belediye reisliği suyun ha… lara 7,5 kuruştan ve camiler… meccanen tevzii hakkındaki k… tasdik etmiştir.

* Belediyenin, belediyeler b… sından yapacağı 5 milyon liralı… tikraz hakkındaki teferrüatları … etmek üzere Ankaraya gitmiş … muhasebeci Muhtar dün şehri… dönmüştür.

* Belediye iktisat müdürü S… dün Kadıköy ve civarındaki g… ve eğlence yerlerinin tarifelerin… kik etmiştir. Müdür bugün de B… taş ve civarını dolaşacaktır. F… ları fazla görülen yerlerde ucuz… yapılmaktadır.

* Gümrük muhafaza memu… Haliçte Dursun isminde birinin … nasında duran ve gümrüğü veri… miş olan 55 kilo kadife ve ipekl… maşları gizlice karaya çıkaran b… çakçı şebekesi yakalamıştır.

* Bu yıl Bulgaristandan ve Ro… yadan yurdumuza gelecek göçm… için hazırlıklara başlanmıştır. … etmek üzere bu iki memlekette … bin kişi beklemektedir. Yakında… vapur nakliyata başlıyacaktır.

* 11 tayyareden mürekkep… Türkkuşu filosu bugünlerde bir … leket turuna çıkacaktır. Filo ş… mize de uğrıyacaktır.

Estonya Hariciye Nazırı

Tayyareyle Berline da[vet] edildi

Berlin, 6 (A.A.) — Neşred… bir resmî tebliğe göre, Esto… Hariciye Nazırı Selter Alman… kûmetnin davetlisi olarak bu… saat 16.50 de tayyare ile bu… gelmiştir. Bu ziyaretin he… Almanya ile Estonya arasında… ademi tecavüz paktının imzal… masıdır.

Alman gazeteleri, Almanya… Letonya ve Estonya arasın… ademi tecavüz paktının pek y… da imzalanacağını haber verm… tedirler.

—o—

Belediye sıhhat müdürü Ankaraya gitti

Belediye sıhhat müdürü Os… Sait, şehrin su işi ve diğer u… mî sıhhati alâkadar eden mese… ler hakkında Sıhhat Vekâl… temas etmek üzere dün akşam… karaya gitmiştir.

—o—

Gönüllülerin geç[it] resmi

Almanya ve İtalyada, İspan… dan dönen gönüllüler ayrı … birer geçit resmi yapmışlardır.

Berlinde yapılan geçit resm… de Göring ve Hitler birer n… söylemişlerdir.

Bir çöp kamyonu, çöplerini boşaltırken

Istanbulun çöp derdi

Bir günlük çöpümüz

Nüfusu bizden on defa fazla olan

Parisinkinden çok

Bunların yakılması ekseriyetinin slaklığı yüzünden kabil olmıyor

İstanbul belediyesi, çöplerin denize atılmasındaki mahzurları gözönünde tutarak bunların başka bir şekilde imhası için esaslı tetkikat yaptırmış ve Avrupa belediyelerinin başvurdukları çareleri incelemiştir.

Çöpleri en sıhhî şekilde ortadan kaldırmak için yakmak zarurî görülmüştür. Ancak bu iş çok masraflı olduğundan bu sene de yapılmasına imkân bulunamamış ve çöplerin eskisi gibi denize dökülmesine karar verilmiştir. Bu maksatla işi bir müteahhide havale için münakasa açılmıştır.

Çöpleri denize döktürmek için belediyece sarfedilecek para senede tahminen 39.000 liradan ibarettir.

Halbuki çöpleri yakmağa mahsus tesisat için bir milyon liralık masrafa girmek lâzımdır.

İstanbulun bir günlük çöpü orta bir hesapla yarım milyon kiloyu geçmektedir.

Memleketimizin hususiyetleri yaşsebze ve meyve bolluğu dolayısile bu çöplerin mühim bir kısmı ıslak bir haldedir. Bu da yakma masraflarını çok arttırmağa sebeb olacaktır.

Halbuki nüfusu İstanbula nazaran takriben altı misli olan Pariste çöp miktarı buradan fazla değildir. Ve Paris çöplerinin mühim bir kısmının kuru olması yakılmalarını kolaylaştırmaktadır.

Çöpleri yakarken yaş kısmını ayırmak ve fırında kuruttuktan sonra yakmak icap ettiğinden bu işin belediyeye pek pahalıya mal olacağı tesbit edilmiştir.

Maamafih işin bir kazanç tarafı da vardır. O da çöpleri ayırma ameliyesine tabi tutarak paçavra, kâğıt, madenî eşya gibi faydalı kısımlarını toplamaktır. Belediye imkân bulursa çöp fırınlarını gelecek sene yapmak niyetindedir. Bittabi bütçeye taallûku olan bu tasavvurun şimdilik ihtiyat kaydile karşılanması zarurîdir.

Bundan başka çöplerin nakil işi de şehrin bazı semtlerinde muntazam bir surette yapılamamaktadır. Çöpler, yalnız caddelerden günü gününe toplanıyor, diğer sokaklarda iki günde bir alınabiliyor.

Hiç olmazsa bu nakil işini intizama koymak için belediyenin teşkilâtını kuvvetlendirmesini temenni ederiz.

Çöpleri toplarken sokakları kirleten beygirlerin çöp arabalarını yavaş yavaş kaldırmak, yerlerine çöp kamyonları temin etmek belediyenin kararları arasındadır.

Fakat bu otomatik çöp arabalarının umumîleşmesi şehrin yollarının düzelmesine bağlı bulunmaktadır.

Bulgaristan

Arnavutluğun işgalini fiilen tanıdı

Sofya, 6 (A.A.) — Havas:

Bulgar Başvekili ile İtalyanın Sofya orta elçisi dün bir kültür anlaşması imza etmişledir. Bu anlaşma, Bulgaristanın diğer memleketlerle aktettiği benzeri anlaşmaların hududunu geçmemektedir. Bununla beraber, şurası kayda şayandır ki, orta mekteplerde İtalyan lisanı bu anlaşmada mecburî lisan olarak kabul edilmiştir. Bundan başka anlaşma İtalya ve Arnavutluk Kralı namına imza edilmiştir ki bu da Bulgaristanın Arnavutluk işgalini fiilen tanımış olduğunu da göstermektedir.

Kent düşesi ikametgâhı yakınında yakalanan adam

Londra, 6 (A.A.) — Dün Düşes Kent'in ikametgâhı yakınında tevkif edilmiş olan şahıs, bu sabah Vestminster polis mahkemesi huzuruna çıkmıştır. Bu adamın ismi Lavlar olup 45 yaşındadır. Namlusu destere ile kesilmiş olan tüfeğin kendisine ait olduğunu itiraf etmiştir.

Bundan başka beyanatta bulunmamış olan Lovlar, muvakkaten, memnu silâh taşımak töhmetile itham edilmektedir.

Karabükte çalışacak mühendis geldi

Karabük demir ve çelik fabrikalarında çalışacak mühendislerden Gardöner bu sabah Londradan gelmiştir.

Fabrika başmühendisi T. Morgan cumartesi günü gelecektir.

SPOR

Federasyon bütçeleri

En geniş bütçe futbol federasyonunun olacak

Beden terbiyesi teşkilâtına bağlı olan federasyonlar için bütçeler yapılmıştır. Ayrılan tahsisata göre Atletizm Federasyonu 28,000, Atıcılık federasyonuna 8000, Eskrim federasyonuna 8000 ilra ayrılmıştır.

Bütçede en büyük hisse Futbol Federasyonuna ayrılacaktır. Futbol federasyonu bu mevsim iki ecnebi temas yapacaktır. Bir Yugoslav takımı da Ankarada iki maç yapmak üzere bir teklif yapmıştır.

İstanbula da güreş antrenörü getiriliyor

İstanbul güreş ajanlığı için bir antrenör getirilmesine karar verilmiştir. Güreş federasyonu moniterleri, muhtelif şehirlerde birkaç ay çalışmak üzere seyahate çıkacaklardır.

Bisiklet federasyonuna tayinler

Bisiklet Federasyonu asbaşkanı eski bisikletçilerimizden Cavid federasyon mümessilliğine tayin edilmiştir.

Eskrim Federasyonu reis vekili Fuad Pora da Bisiklet federasyonu reis muavinliğine tayin edilmiştir.

Kurtuluş basketbol kupasını aldı

Galatasaray klübü tarafından tertib edieln basketbol müsabakalarının finali dün akşam saat 21 de klüb salonunda Kurtuluş ile Bozkurt arasında oynanmıştır.

Benhabibo, Habib, Saria, Abud, Mişel'den müteşekkil Kurtuluşlular Şakalak, Kris, Hüsameddin, Ahens, Suton, Armanyandan müteşekkil Bozkurt takımını 39 a karşı 40 sayı ile mağlûb ederek Galatasaray tarafından konulan kupayı almışlardır. Birinci devreyi 26-13 Bozkurt kazanmıştı.

Bir boksörün defiye cevabı

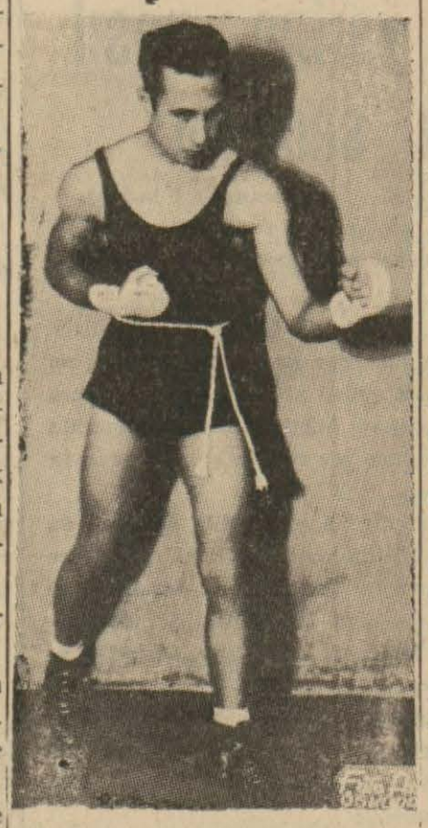

Haber gazetesi spor servisine:

Muhterem gazetenizin 25 mayıs 1939 tarih ve 2614 sayılı nüshasında Bozkurt kulübü boksörlerinden Hayrı Oralın 51 kiloluk boksörleri defi ettiğini okudum. Kendi arzusu ile rakip arayan Hayrı ile dövüşmeğe her zaman hazır olduğumu gazenizle bildirmenizi dilerim.

Kasımpaşa cinayeti

Kazâ mı kasit mi ?

Bir müddet evvel Kasımpaşada bir cinayet olmuş, ağabeyisinin yanına kaçan karısı ile barışmağa giden Şerafeddin isminde birisi sokak ortasında elinde tuttuğu tabanca ile arkadaşı Kemali vurup öldürmüş ve kendisi de yaralanmıştı.

Şerafeddin müddeiumumîlikte verdiği ifadede demiştir ki:

"— Ben sarhoştum. Kemal elimde olan silâhı almak istedi. Bu sırada tabanca ateş aldı. Yoksa hâdise de hiçbir kasdım yoktur.,,

Müddeiumumîlik hâdise yerinde dün bir keşif yaptırmıştır. Keşfe müddeiumumî muavinlerinden Feridun, dördüncü sorfu hâkimi Sami iştirak etmiş, keşif sırasında suçlu Şerafettin ile vakanın bütün şahitleri de hazır bulunmuşlardır. Şimdilik vakanın kaza mı yoksa cinayet mi olduğu belli değildir. Bu, tahkikatın sonunda tesbit edilecektir.

Benim görüşüme göre

Vur abalıya

Her futbol müsabakasında binlerce halkın tahkirine, tezyifine, tokatma maruz kalan ve maçın ertesi günü gazetelerde haklı veya haksız ulu orta muahezelere muhatap olan tek insan varsa o da hakemdir.

Tenkit herkesin hakkı olduğu gibi, gazetecilerin de vazifesidir. Tenkid her sahada olduğu gibi spor sahasında da faydalıdır. Yalnız bu tenkid seyrini değiştirerek izzeti nefsi, haysiyeti düşünmeden tezyif yoluna sapacak olursa bu vadide uzanacak her dil, yazılacak her yazı sporumuz hesabına kazançtan ziyade zarar iras eden bir hâdisedir. Son zamanlarda gerek dille ve gerekse kalemle o kadar ileri varıldı ki böyle devam edecek olursa izzeti nefis sahibi bir kimsenin bundan sonra düdüğü eline alarak sahaya çıkması imkânsız olacaktır. Şunu da bilâ tereddüt söyliyebilirim ki bizler, komşu devletlere nazaran her zaman için hâkemlerimizle iftihar edebiliriz. Hâkemlerimiz aleyhinde haykıran ağızlar, yazan kalemler biraz insaflı olup ta müsabakanın neticesine ve heyecanına kapılmadan soğuk kanlılıkla muhakeme edecek olurlarsa edinecekleri kanaat neticesinde verecekleri hükümler hâkemlerimizin aleyhine değil, lehine olacaktır.

Yaptığı bir hatadan dolayı bir kimsenin iftihar etmek istediği spor hayatını baltalıyacak neşriyat, hâkemlerimizi sade hâkemlikten değil, spordan dahi tiksindirecek bir şekil almaktadır. Futbolün doğduğu İngilterede bile hataları sinema ve fotoğraf objektifleri ile tesbit edildiği halde verdiği karardan dönmiyen hâkemler olduğu gibi bu hatalı hareketine rağmen o hâkemi yerin dibine batırmıyan türlü türlü küfür savurmıyan bir seyirci ve yine ayni hâkemi efkârı umumiye muvacehesinde haysiyetini, izzeti nefsini rencide edecek yazılar yazan spor yazıcıları da mevcut değildir. Her gelen ecnebi takımın bile takdirini kazanmış olan hâkemlerimizin haysiyet ve izzeti nefsini her vesilede baltalamak sporu sevenlerin, sporun terakki ve tekâmülünü istiyenlerin yapacakları hareket değildir.

Bu yazımdan hâkemlerimizi tenkid etmiyelim demek istemiyorum. Bilâkis biz spor meraklılarından kulüpçülük hislerinden tecerrüd ederek kanaatlerini serbestçe ileri sürmelerini, spor yazıcılarımızdan da onları daha iyi hazırlıyacak esaslı ve teknik tenkitler bekliyoruz. Fakat hiç bir zaman onları tezyif ederek izzeti nefislerini kıracak hareketler değil.

Adil YURDAKUL

Trablusgarbda yapılan beynelmilel otomobil yarışları her sene birbirinden daha meraklı olur. Yukarki resimde bu seneki müsabakalar esnasında meşhur dünya şampiyonu Alman Herman Langı, Trablusgarb umumî valisi mareşal Badogglio ile yarışları takib ederken görüyorsunuz.

Fenerbahçenin

Yıldönümü programı

Fenerbahçe Spor kulübü başkanlığından:

1 — Middlesex Vanderers İngiliz futbol takımı 6-6-939 salı günü Londradan hareket etmiştir. 9-6-939 cuma günü sabah saat 7,15 te Sirkeciye muvasalat etmiş bulunacaktır.

2 — İlk defa memleketimize gelecek olan İngiliz sporcu misafirlerimizi karşılamak üzere bütün Fenerbahçelilerden ve diğer sporcu arkadaşlarımızdan o gün saat 7 de Sirkecide bulunmaları rica olunur.

3 — Maç günü gişeler açılmıyacağından şimdiden biletlerin aşağıda ilân edilen mahallerden tedarik edilmesini,

2 — Nümerote kapalı tribün bileti alanların bilet üzerindeki kırmızı numaralara dikkat ederek tribünlerdeki yerlerini işgal etmesini ve herkesin ellerinde mevcut bilet parçalarını icabında göstermek üzere muhafaza etmelerini,

5 — Senei devriyemizde klübümüze büyük teveccüh ve alâkalarını ibzal ederek bizleri şereflendiren muhterem halkımızın intizamı temin için komitenin alacağı tertibata riayet etmek suretile vazifelerimizi teshil etmelerini bilhassa rica ederiz.

6 — Sahanın giriş yerleri:

I — Numerote kapalı tribünlerden A ve B ye kapalı tribün arkasındaki 1 numaralı methalden girilir.

II. — C ve D ye kapalı tribün arkasındaki 2 numaralı methalden girilir.

III. — Hususî davetliler kapalı tribün arkasındaki 3 numaralı methalden girerek sol tarafı takiben Atatürk büstünün arkasındaki balkonda tahsis edilen mahalleri işgal ederler.

IV. — Pist üzeri numerote bilet alanlar ve pist üzeri davetiyesi bulunanlar kapalı tribünün büfe köşesindeki açık tribün methalinden sahaya inen merdiven başındaki tel kapıdan girerek biletler A ve B tribünleri önündeki numerote yerleri ve davetiyeleliler de C ve D tribünleri önündeki mahalleri işgal ederler.

V. — Bir liralık açık tribün bileti alanlar açık tribünlerin 1, 2, 3, 4 numaralı methallerinden girerler. Kapalı tribünlerin Bağdad caddesi tarafındaki pist kenarında da bir liralık mahaller hazırlanmıştır.

VI. — 50 kuruşluk duhuliye bileti alanlar açık tribünlerin Kızıltoprak tarafından arkasını takip ederek pist kenarında tahsis edilen boş mahalli işgal ederler.

7 — Bilet satış yerleri:

A — İstanbul Yenipostane caddesinde Milli Spor Zeki Riza mağazası.

B — Beyoğlunda Taksimde Taksim eczanesi.

C — Galatada Karaköy eczanesi.

D — Kadıköyde İskele caddesinde Sahibinin Sesi mağazası.

Ziya Ateş

Futbol federasyonu başkan vekili

Geçen gün kısaca haber verdiğimiz gibi Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü zat işleri müdürü Ziya Ateşin, çoktanberidir muavinliğini yaptığı futbol federasyonu başkan vekilliğine de terfian tayini kat'i şeklini almıştır.

Ziya Ateş, senelerdenberi spor işleri içinde çalışmış, Ankara mutakasında birçok semereli işler görmüş kıymetli bir idareci ve dürüst bir sporcudur.

Çoktandır başkanlığı münhal olan futbol federasyonu işlerini muavin sıfatile bizzat idare eden Ziya Ateş, bu vazifesinde de muvaffak olmuştur.

Futbol işlerinin büyük bir inkılâp geçirdiği bir devirde, Ziya Ateş gibi faal, otoriter ve işten anlar bir zatın bilfiil idare ettiği bir işe başma terfian ve daha geniş salâhiyetle getirilmiş olması memleket sporu namına sevinilecek bir hâdisedir.

Ziya Ateşin yeni mevkiinde de muvaffak olacağına şimdiden eminiz.

Galatasaray oyuncuları bugün İzmire gittiler

İzmirdeki deplasman maçını yapmak üzere Galatasaray klübü futbolcüleri bugün şehrimizden hareket etmişlerdir.

Kafile Osman, Adnan, Yusuf, Faruk, Celâl, Riza, Musa, Bedii, Süleyman, Murad, Sarafim, Budi, Ri, Salâhaddin, Ninon, Cemil ile antrenör ve iki idareciden mürekkeptir.

Galatasaraylılar Cuma günü İzmirde bir antrenman yapacaklardır.

Davis kupası

Maçları devamediyor

Berlin, 6 (A.A.) — Davis kupası:

Almanya, İngiltere ile yaptığı son iki maçı kazanmıştır.

Menzel, 6/1,6/1,60/ Shayes'i galib gelmiştir.

Von metxas 3/6,6/0,6/2,6/ wilde'e galip gelmiştir.

Alman avrupa mıntakası finali için Yugoslavya ile karşılaşacaktır.

Almanya, İngiltere'ye 5.0 galip gelmiştir.

Bedri Gürsoy'un pederi vefat etti

Eski sporculardan millî takım ve Fenerbahçe futbolcülerinden arkadaşımız diştabibi Bedri Gürsoyun babası emekli binbaşı İsmail Hakkının vefat ettiğini teessürle haber aldık.

Merhum müteaddid harblere iştirak etmiş ve bilhassa Çanakkale harbinde birçok yerlerinden yaralar almıştır.

Arkadaşımız Bedriye ve kederdide ailesine samimî taziyetlerimizi bildiririz.

Şehirde gezerken

Ege kız talebe yurdunda bir saat

Yazan: NERİMAN HİKMET

Ege Kız Talebe Yurdu, çatısı altında yüksek tahsil yapmak arzusiyle İstanbula gelmiş yüzlerce genç kızı bulunduruyor.

Bizde genç talebe kızlar, herhangi bir pansiyon hayatına yurd hayatını tercih ederler. Çünkü yurdda kendilerine daha samimî, daha asîl bir muhit ve topluluk vardır.

Onların arasında birkaç saat geçirmeği kararlaştırınca, kafamda şuna buna dair bir takım sualler hazırlamadan Lâlelideki binaya gittim. Yalnız onlarla rastgele konuşacaktım, onları yakından görecektim..

Yurdun kapısından içeri daldığım zaman yüzüme ılık bir bahar havası çarptı. Bu insana neş'e, hayat veren bir sıcaklıktı.

Kapıcı başka tarafta olacaktı ki karşıma çıkan ilk genç kız gayet nazik sordu:

— Kimi istiyorsunuz?.

Üstüne Çin deseninde, kırmızı, mavi ,eflâtun renklerle karışık basmadan bir pijema giymiş, omuzlarına mor bir sabahlık almış. Fakat bütün bu renkler onun canlı tabiî rengini kapatamıyordu .

Genç kızın bir su damlası kadar berrak ve taze yüzünde iri, çekik, siyah gözleri bir katran satlı gibi adamı oyalayan, bir an şaşırtan parlaklıkta...

Saçları da simsiyah ve dümdüz.. Refik Halidin "Yezidin kızı,, indaki Asurî dilberinin çekilmiş ağda manzarası arzeden saçlarını andırıyor, uçları içeriye doğru kıvrılmış! .

Kendisine yurdlarına gelişimin sebebini anlattım. Beni çok tabiî karşıladı. Fakat bu saatte yurdda müdirelerinin bulunmadığını söyledi. Geri dönemezdim.. Beklemek te belki uzun sürecekti.. Ona rica ettim. Beni yurdda dolaştırmasını, arkadaşlarına tanıştırmasını söyledim. Kabul etti.

Beraber yemek salonunu, mütalea odasını ve yatakhaneleri dolaştık. Her taraf bir genç kız incelliğinde ve temizliğinde idi.

Dersten gelen, yorgun bir halde merdivenleri çıkarak, yatağına koşup bir müddet oturuyor. İmtihan günlerinin yaklaştığı bir sırada en dişsiz, sakin bir talebe yüzü görmek ne kadar güç!.. Ama onlar bana derin bir iç rahatlığı, vicdan sakinliği içinde oldukları hissini verdiler..

Hepsinde uzun bir yol yorgunluğundan başka bir üzüntü de olmadıklarını gösteren bir hal vardı.

Dolaşırken ayni zamanda genç arkadaşla konuşuyorduk. O:

— Ben İzmirliyim, diyordu.

— Ne tahsil ediyorsunuz?.

— Edebiyat..

— İsminiz?.

— Cemalifer...

— Ailenizi özlüyor musunuz?.. Memleket hasreti duymaz mısınız?. Kimbilir buraları size ilk geldiğiniz günlerde ne yabancı gelmiştir?.

İkinci katın koridorunda durmuştuk.. Çok samimî bir jestle ze ki gözlerini başka tarafa çevirdi.

— Türkyenin her yeri benim vatanımdan bir köşedir. Memleketimin her bucağını ayni şiddetle sever ve benimserim, hiç bir yabancılık duymadan.. Ama, İzmir....

Bunu size anlatamam. Bu şehir bana öyle geliyor ki sade vatanında değil, dünyanın hiçbir yerinde onun kadar, insanın içini kavrayan, onun kadar cazip ve güzel bir şehir tasavvur edemiyorum..

— İstanbulu da mı?.

— Evet, İstanbulu da.. İzmirin nostaljisi damarlarımda dolaşan kanı tutuşturacak derecede kuvvetlidir.

* * *

Dördüncü katın en ucunda solda bulunan kapının önüne geldik. İçerden derin bir münakaşadan hasıl olan sesler geliyordu: Polonya, Almanya, Çemberlayn, Musolini diye konuşan genç kızlar anlaşılıyordu ki siyasetten bahsediyorlardı.

Kapıyı mihmandarım açtı. Dört karyolanın ortasında bulunan bir masanın başına gözlüklü genç bir kız oturmuş, dirseklerini örtünün üstüne dayamış, diğer genç kızlar yataklarının kenarında idiler. Hem ellerindeki işlerle meşgul oluyorlar, hem de konuşuyorlardı.

Onların bu havasını bozmak istemedim. Mevzularını dağıtmamağa gayret ederek bir kenarda durdum:

— Siyasetten mi bahsediyorsunuz dedim.

Masa başında oturan gözlüğünü çıkardı, mânalı mânalı gülümsiyerek:

— Evet, dedi..

— Şu halde sizin görüşünüze göre acaba umumî bir harp çıkacak mı? çıkmıyacak mı?.

— Hayır.. Harp olmıyacak!..

— Bunu nasıl seziyorsunuz?...

— Gayet basit!.. Kanaatimce artık harp olamaz.. Siyasî anlaşmalar, birleşmeler, Hitlerin hedefi önünde muazzam bir sed teşkil eder. Almanya ne kadar kuvvetli görünürse görünsün, diğer taraftaki kuvvet, kendi kuvveti yanında kıyas kabul etmiyecek derecededir .

Sonra İtalyaya gelince, İtalya herhangi bir tecavüzkâr hareketile belki! biraz birşey daha alacaktır. Fakat unutmamalıdır ki buna mukabil kaybı yaman bir ölçüde olacaktır.

Ama şunu da ilâve edeyim ki: Demokrasilerin fiskosu uzun sürecek, neticesiz kalacak olursa, bu görüşümde o zaman aldanmış bulunacağım!..

— Hangi fakültedesiniz?..

— Hukuk üçteyim..

Karyolasının üstüne oturmuş, dikişle meşgul genç kıza döndüm:

— Bedbin misiniz, hayattan korkuyor musunuz?.

— Hayır, cevabını verdi. Hayattan korkmuyorum. Ben hayat mücadelesine şimdiden en emin, en güzel, en kuvvetli techizatla hazırlanıyorum. İstikbalde tıpkı Türk ordusu gibi kuvvetleneceğim. Buna itimadım var. Bende dünyayı yenebilecek Türk ordusunun enerjisi bulunuyor!.

Kimya mühendisten olduğunu söyleyen genç kıza da:

— Hayatta en çok sevdiğiniz şey nedir? diye sordum.

— Bugün için yegâne sevgim kitablarımdadır.

Bir genç kız atıldı. O belki daha söyleyecekti.. Cevabını yarım bıraktırdı:

— Ben de on beş yaşıma kadar roman okumasını çok severdim. Lâkin sonraları bu zevkim söndü. Şimdi ancak afişleri, ilânları okuyabiliyorum. Gerisine tahammülüm yok..

Diğeri de onun sözünü kesti:

— Tabiî değil mi ya! Sürat asrındayız. Herşeyi çabuk ve kısa öğrenmek istiyorsun!.

Artık iş şakaya dökülmüştü. .. Odanın içini taze ve gevrek kahkahalar dolduruyordu.

* * *

Genç mihmandarıma ve diğerlerine teşekkür ederek onlardan ayrıldım. Şimdi düşünüyorum: Bahar, genç kız ve çiçek... Bunların üçü bir arada ne sonsuz, ne romantik bir güzellik ve heyecan ifade eden hayaldir!..

Fakat bugün artık geçmiş, devrini aşmış, bu hayalî tabloyu nakzeden yepyeni, daha cazip başka bir hakikat var: Genç kız ve kitap!.. Bunların ikisi ne zarif bir mâna vücuda getiriyor!.

Neriman HİKMET

Orman insanları arasında: 22

YAZAN: L. Busch 35 Yılını vahşiler arasında geçirmiş bir Alman seyyahı

Dünyanın her tarafında sırrı gene kadından almak mümkündü !

İşte sen bizi Bazutoların insan yedikleri âyinlerine götürüyorsun!. Bu kadar iyi oluyorsun yani!.. Hal buki bunu yaptığın için Bazutolar tarafından öldürülmen ihtimali vardır. değil mi?

— Evet!..

— Ölüm korkusu olan bir şeyi bize göstermiye geliyorsun da, hem de kendi kabilene ait gizli şeyler olduğu halde.. Şu gorillere ait şeyleri söylemiyorsun!.. Acaba bu esrar, ondan da daha mı müthiş ki?..

Baharango gene ormandan gelen o milyonlarca vızıltıların yabani senfonisini dinliyor gibi yapıyor, hiç cevap vermiyordu.

Fakat, itiraf ederim, bu goriller meselesini o kadar şiddetle merak etmeye başlamıştım ki Baharangoya bu sözleri söylerken sesim acı acı yalvarır bir ton almıştı!

O derecede ki yamyam genç kadının yüzünde hüzün ve teessür belirmeye başladığını görüyordum.

Onu büsbütün yumuşatmak için - zira dünyanın her tarafında sırrı gene kadından almak mümkündü !- vahşi de olsa onun bütün kadınlığına hücum etmeye başladım.

— Baharango! dedim. Belki dilinizi henüz iyice bilmediğim için söylediklerimi tamamile anlamıyorsun!

Baharango bana birdenbire ümit veren bir tehalükle:

— Anlıyorum! anlıyorum! diye tekrarladı.

— Âlâ!.. O halde unutuyorsun galiba ki ben sana anlattığım dünyanın en büyük reisi Alman kralının dostuyum!.. Onun için bu aç ve çıplak ayaklı reislerden korkuyorsan, budalalıktır!.. Ben seni bütün bu sizin kabile reislerini ahırında domuz ve keçi gibi besliyecek olan Alman kralının karısı yapabilirim! Bütün bu memleketlerin bütün bu ormanların, hayvanların, yiyeceklerin, göllerin, nehirlerin, incilerin yegâne sahibi sen olabilirsin! Hattâ gökte yıldızlar yok mudur?.. Bizim Alman kralı onları dahi senin boynuna asabilir!..

Vellıasıl Afrikalı yamyam bir kadının bütün zaaflarını tahrik edecek şaheser bir hitabe irat ediyordum ki sırf delice merakımdan gelen bir hırsla bu derece yamyam kadınlar şairi olabildiğime kendim de hayretler içinde kalıyordum. Fakat ne dersiniz ki bizim Alman kralının gökteki ayda oturduğunu, kendisinin de orada oturacağını söylediğim zaman, irileşmiş, hayretten bir inek gözü gibi büyümüş gözlerle benim yarımyamalak bir yerli lisanile söylediğim bu sözleri sonsuz bir hayret içinde dinliyen Baharango birdenbire durdu, ellerimi tuttu.

Bizim durduğumuzun farkında olmıyan Hansın epeyce uzaklaşmasını bekledikten sonra yüzünü ta kulaklarına kadar yaklaştırarak:

— Beyaz adam!.. dedi. Merak etme!.. Bazutoların elinden sağ kurtulursak ben sana hepsini söyliyecegim!..

Sonra söylediğini kimse duymuş mu gibi müthiş bir heyecanla etrafına bakınıp sustu.

Baharangonun bu mağlûbiyetine ve vaadine birdenbire o kadar sevindim ki terli vücudu maydanoz gibi garip bir koku neşreden genç yamyam kadınını gayriihtiyarî kucaklıyarak demin yediği muzların taze kokusunu henüz muhafaza etmekte olan etli, kıpkızıl dudaklarını şapır şapır öpmeye başladım.

O anlık arkasına dönmüş olan Hans beni bu halde görünce:

— Kaptan!.. Emir borusundan dümene emir mi veriyorsun, hey!.. diye bağırdı.

Hansın kahkahaları arkamızda kalan korkunç ormana aksetmişti.

Akşama doğru yorgun bir halde Bazutoların oturdukları orman civarına vasıl olduk.

Orman civarındaki meydanda ağaç dallarından yapılmış kulübelerin önünden oynayan çocuklar ilk defa bizi görmüşler, bağrışarak kulübelere doğru kaçışmağa başlamış-

Derhal dışarı fırlayan korkunç lardı.

yüzlü çırıl çıplak adamlar, önce kıvılcım saçan gözlerle gelenlerin kimler olduğuna büyük heyecanla bakmışlardı. Fakat yanımızda kendi kabilelerinden Baharangoyu görünce koşarak yanımıza geldiler.

Bu adamlar hiç beyaz adam görmemişlerdi. Hele yanımda iriyarı, kırmızı saçlı, âdeta iri bir Holanda ineğini andıran yarı belinden yukarısı çırçıplak Hansa o kadar büyük bir korkuyla bakıyorlardı ki Baharango onlara bizim de insan olduğumuza ve hattâ dostları olan Novambo reisinin elçisi olduğunu söylemeye mecbur oldu.

Bunu işiten adamlar koşarak kendi reislerine kendi kabilelerinden bir kadınla birlikte çok tuhaf adamlar geldiğini haber vermeye gittiler!..

Afrikanın bu yamyam Bazuto kabilesinin reisi de verilen haberlere kimbilir ne kadar hayret etmiş olacak ki merakından o da muhteşem ot sarayından dışarıya çıkmıştı.

Yamyam kabilenin reisi kupkuru, zayıflıktan vücudunun kemikleri görünen, fakat kocabaşlı, koca dudaklı, gözleri patlak patlak son derece çirkin bir zenciydi. Sıska vücudundan bir tulum gibi dışarı fırlamış karnı onun ne kadar obur bir adam olduğunu bir bakışta gösteriyordu.

Hallerinden, kulübelerinden, üstlerinde giyecek namına hemen hemen hiçbir şey bulunmayışından gayet fakir oldukları anlaşılan bu Afrikalı yamyam kabilesinin şimal deki asıl büyük kabileleri arasından kaçıp da niçin buralara sığındığını kestirmek mümkün değildi.

Ben gerek Melânezyada olsun, gerek Avusturalyada olsun, yamyam kabilelerin arasında bulundum. Fakat bu Afrika yamyamları asla Avusturalya yamyamlarına benzemiyorlar. İnsan bunları çelimsiz vücutlarına, halim selim tavırlarına, sakin ve munis yüzlerine, insana dehşet verecek irilikte olmıyan, bilâkis normalin aşağısında kısa boylarına bakınca bu adamların söylenemiyecek derecede müthiş işkencelerle insanı boğazlayıp yediklerine asla inanmazlar!..

Baharango patlak gözleri sönük sönük parlayan bu acaip Bazuto reisine de bizim Alman kralı namına dünyanın öbür ucundan geldiğimizi, Novambo reisinin elçisi olarak gönderildiğimizi anlatınca: patlak karınlı reisin hayreti büsbütün artmıştı.

Herif, yorgun bir halde yere oturup âdeti veçhile, hakikaten bir inek gibi tütün çiğniyerek geviş getirmekte olan Hansa yan gözle tuhaf tuhaf bakıyordu.

İhtimal ki yamyam reisinin bu beyaz ve besili ineğe ağzının suyu da akmaktaydı!

Fakat kanlı ve cengâverliğile meşhur Novambo reisinin elçisi olmamız bu yamyam reisin hatırımızı belki zoraki saymasını icap ettiriyordu.

Reisin şaşkınlığını ve Hansa fena fena baktığını gören Baharango bana burada da yeni hasıl olmuş bulunan muhabbetinin samimiyetini isbat edecek tatlı ve manidar nazarlarla bakarak reise dedi ki:

— Çuhala!.. Şüphesiz sen de beyaz insanları ilk defa görüyorsun?

Şaşmış halini hâlâ muhafaza etmekte olan reisin, Baharangonun sorduğu bu sual üzerine yaptığı bir hareket derhal beni irkiltmeye kâfi geldi. Zira reis heyecanla, tıpkı bir goril gibi ellerini göğsüne vurarak:

— Buheytu!.. Buheytu! diye bağırdı.

Bu söz:

— Şeytan getirmesin!..

Manasına gelir ki onlarda (hoş geldi, hoş geldiniz!) yerine söylenir. Hans oturduğu yerden reisin istifi olmuş bir kara manda gibi kalın dudaklarını bükerek böğürür gibi sevinçle bağrışına hayretle, bön bön bakıyordu.

Filvaki herifin bu goril vari sevinci benim de pek hoşuma gitmiş değildi.

Maamafih Hansa derhal işaret ettim. Omuzundaki torbadan bu herife de Alman kralının hediyelerini çıkarıp sundu: Yuvarlak ve saplı bir traş aynası, bir elektrik cep feneri bir de sahte altın bir nişan!.

Reis bu hediyeleri, ayni şekilde ellerile göğsü üstünde döğünerek, büyük bir sevinçle aldı.

Fakat Hans tam cep fenerini uzatırken düğmesine basıp reisin suratına doğru yakıverince:

— Ühey!.. diye herif yerinden öyle bir sıçradı ki korkusundan ölüverecek zannettim!.. Saçları dimdik olmuş, dehşetle yüzlerimize bakakalmıştı. Hans kahkahalarını tutamadı.

Adamın pek fena korktuğunu ve işin fenaya sarması ihtimali olduğunu gören Baharango gene hemen müdahale etti ve hediyelerin hepsinin dost hediyeleri olduğuna, korkmaması lâzımgeldiğine onu ikna etti.

Fakat reis Hansın yere bıraktığı elektrik fenerine elini bile sürmekten korkuyordu. Bu cep fenerini parmağile göstererek Baharangoya:

— Bu güneş ağacı mıdır? dedi.

Garibi nerede Baharango da bu güneş ağacı karşısında hayret ve telâşa düşmekte Bazuto reisinden aşağı kalmış değildi.

Ben, fırsattan istifade etmeyi düşündüm ve Baharangoya:

— Evet! bu güneş ağacını bizim Alman kralı güneşten koparıp Bazutolar reisine hediye etti! dedim. Onun düğmesi vardır. Ona gecelevin parmağile bastı mı, ucunda der hal güneş çiçeği açılır! Etrafı gündüz gibi yapar!.. Gece karanlığında ne kadar saklanırsa saklansınlar bu güneş ağacı sayesinde Bazuto reisi düşmanlarını görebilir!..

Baharango gûya anlamış gibi bu garip izahatı reise naklettiği zaman Bazuto reisi biran hayretler içinde kaldı. Uzun uzun düşündü. Sonra:

— Uarançu! Uarançu! diye, gene ellerile göğsüne vurmaya başladı.

— Güneş çiçeği! güneş çiçeği! demekti.

— Evet! güneş çiçeği! dedim. Bizim kralın güneşte ve ayda gayet büyük bahçeleri vardır!.. Oradan, isterse, kendisine her zaman hediye gönderebilir.

(Arkası var)

İyi bir elbise en müessir
Tavsiye mektubudur
Amerikan modası üzerine çalışır
Yavuz Sezen
Paris kadın ve erkek terzilik akademilerinden diplomalı
113 Beyoğlu Parmakkapı Gayret apartımanı Türk Foto evi üstünde..

Parisi hayran eden Koralı dansöz

Bugünlerde Paris, Soi - Shoki, isminde Koralı bir dansöze hayran olmaktadır. Bu dansöz, Koranın meşhur şairi Chungen Soinin kızıdır. Bir kaç sene evvel güzel Koralı kız vatanını terkederek tahsil etmek üzere Tokyoya gitmiştir. Orada bir gün Japon dans üstadı Baku İshiyi seyretmiş, onun san'atını o kadar beğenmiştir ki ailesine bir mektup yazarak dansöz olmağa karar verdiğini bildirmiştir.

Babası kızına izin veremiyeceğini haber verince genç kız onu Tokyoya çağırmış, bir kere Baku İshiyi seyretmesini ve ondan sonra izin verip vermemekte serbest olduğunu söylemiştir. Babası Tokyoya gitmiş, büyük dans üstadını seyredince kızının niçin dansöz olmak istediğini anlamış ve ona hemencecik müsaade etmiştir.

Genç kız, uzun bir müddet Baku İshiden ders almış, sahneye çıktığı gün büyük bir muvaffakıyet kazanmıştır.

Kısa bir zaman sonra ona Amerikada, ve Avrupada angajmanlar temin edilmiştir. Japonyayı terkettikten altı ay sonra genç Koralı kız Parise gelmiştir.

Soi Shoki, Pleyel salonunun sahnesinde görünür görünmez bütün Paris halkını ceylân gözleriyle kuş gibi çırpınan minicik elleriyle, san'atının yüksekliğiyle gayet çabuk teshir etmiştir.

Şimdi Paris, bir zamanlar büyük hayranı olduğu güzel rakkaseyi yeniden alkışlamak zevkine kavuşmuş bulunuyor.

Koralı genç kız çok iyi tahsil görmüş, bir Avrupalı gibi giyinen ve bir Avrupalı gibi düşünen modern bir insandır.

VAKIT
Cep Kütüphanesi

No.	Yazan ve Türkçeye çevirenin adı	Sayıfa	Krş.
1	Kader (Volterden) Asım Us	208	15
2	Olimpiyad oyunları Vildan Aşir	120	10
3	Kılerans Terras esrarı (Galopin'den) G. V.	304	20
4	Yugoslavya seyahat notları Asım Us	112	10
5	Şark Ekspresinde cinayet (Christie'den) V. G.	360	20
6	Etrüsk Vazosu (Prosper Meirme'den) Haydar Rifat	64	20
7	Her memlekette birkaç gün (Muhtelif müelliflerden) Ahmet Ekrem	352	20
8	Son korsan (Fon Lüknerde'den) Fethi Kardeş	376	20
9	Kafkas hikâyeleri (Kazbek'ten) Niyazi Ahmet	120	10
10	Son Ehlisalip muharebeleri (Kollins'ten) Ahmet Ekrem	276	20
11	Futbol kaideleri Nüzhet Abbas	40	10

İĞNE CİNAYETİ!..

— 17 —

Birden kalbi duracak gibi oldu Duvarda bir çiviye takılı süslü bir iğne yastığı görmüştü. Yastığın üzerinde topuzları renkli camdan bir kaç iğne takılmıştı. Ortada ise biri birinden iki büyük iğne deliği görünüyordu.

İhtiyar kadın onun bakışlarının istikametini farketti:

— Yeğenime hırsızlık isnat etmiyorsunuz ya; iğnelerim esasen kıymetli şeyler değildi. Onda kalsın zararı yok.

Biraz durduktan sonra ilâve etti:

— Buraya bunun için mi geldiniz?

Hellis çok heyecanlıydı. Başile hayır işareti yaptı ve veda için elini uzattı. Kadın onun elini iterek söylendi:

— Buradan gidin. Size verilecek hiçbir malûmatım yok.

Hellis evden kaçar gibi çıktı. Ayağı eşiğe takılarak sendeledi ve ancak otomobilde soğuk kanlılığını elde edebildi.

Dönüş onu pek yordu. Otomobil çok yavaş gidiyor gibi geliyor, seyahat bitmek bilmiyordu. Parise dönmek için acele etmekteydi. Parise varınca Adelayidle beraber Londraya geçecekti. Artık Fransada yapacak işi yoktu.

Fakat neden bu kadar sinirli ve mahzundu?

Kendi kendine sordu: Kayınbiraderinin intikamını almak için mi, yoksa ilk görüşte beğendiği ve sevimli ve masum tavırlı genç kızı hapishane hücrelerinde haksız yere çürütmekten kurtarmak için mi bu işe atılmıştı? Mongarda gelince, onun için kılını bile kıpırdatmazdı.

Hellis şimdi elinde muammanın anahtarını tuttuğuna kanidi. Fakat son dakikada bunu kullanmakta tereddüt gösteriyordu: Böyle yapmakla matmazel Verpeni kurtarmış mı olacak, yoksa onun vaziyetini büsbütün müşkülleştirecek miydi?

XIII

Ertesi sabah, kâbuslarla kesilen uykusuz birgeceyi müteakip, Hellis ümitsizliğinin arttığını hissetti. Yaptığı ziyaret acaba mahirane bir hareket mi olmuştu? Genç kızın annesini gidip görse daha iyi yapmış olmıyacak mıydı? Fakat bu takdirde kadıncağıza kızının müşkül vaziyetini anlatmak zorunda kalacaktı.

— Genç kız, Mongardın yanındaki işe girmek için ona bir sürü yalan söylemeğe mecbur kalmış olmalıydı. O böylece ve Mongard vasıtasile Parsonun izini arıyordu herhalde...

Hayır! Bu karmakarışık planı kabul etmek zordu. Genç kız Mongardın adresini nereden öğrenmişti? Tulon hâdisesine karışan İtalyan ajanından mı? Fakat İtalyan ajanı Mongardı değil Parsonu tanıyordu

Her taraftan Hellis aşılmaz bir manile karşılaşıyor ve gözleri bağlı mücadele ediyordu. Sabah gazeteleri cinayet hâdisesinden ancak bir kaç satırla bahsediyorlardı: Matmazel Verpen müdafaa vekili olarak avukat Robikeyi seçmişti.

Hellis kendi kendine:

— Gidip bu avukatla görüşsem; dedi. Fikirlerimi ona söylemeğe mecbur değilim. Müekkilinin ahbabı olduğumu söyliyerek lâf açar ve onu matmazel Verpenin hakikî ismini söylemek yoluna getiririm. Pek zayıf bir ümit ama bir kere taliimizi deneyelim.

Bu teşebbüs pek de hoşuna gitmiyordu. Gazeteler kolonel Jak sokağındaki binanın tarassut altında bulundurulduğunu ima ettiklerindenberi takip edilmekten korkuyordu. Bununla beraber gene taliini denedi.

Avukat onu nezaketle karşıladı. Bir iskemle gösterdi ve sözlerini dik katle, ses çıkarmaksızın dinledi.

Hayır, müekkilinin Hellis ile görüşmesine imkân olacağını sanmıyordu. İstintak hâkimi buna müsaade etmezdi. Hem Hellis ne sıfatla müracaat ediyordu? Mevkufun akrabası, vakanın şahidi değildi. Sadece üst kattaki dairede oturan kadının kardeşiydi. Yapılacak ifşaatı mı vardı? Hayır. İstediği neydi? Matmazel Verpenin bir kız kardeşi olup olmadığını öğrenmek.. ne garip fikir!

Hayır, matmazel Verpenin akraba olarak bir annesi, bir de Paris civarında oturan bir teyzesi vardı. Maamafih avukat müekkilinin ailesi etrafında fazla malûmata sahip değildi. Esas hâdiseye gelince bundan bahsetmek için daha erkendi. Tahkikat daha yeni başlamıştı. Ne? matmazel Verpenin hakikî ismi mi? Müekkilinin hakikî ismi Verpendi. Avukat bunu katiyetle temin ediyordu.

Hellis sordu:

— Matmazel Verpenin yiyebileceği en büyük ceza nedir?

Avukat sakin bir sesle cevap verdi:

— En fazlası idam tabii.. Asgarisi de bir müddet hapis. Fakat cinayetin onun tarafından yapıldığının isbat olunması ve ne şekilde cereyan ettiğinin, saiklerinin malûm bulunması lâzım. Henüz hiçbir şey bilinmiyor ve tahkikat da uzun sürecek benzemekte. Sabrediniz.

Hellisin aklına bir fikir gelmişti:

— Beş sene hapse mahkûm olduğunu farzedelim. Bu takdirde ne zaman serbest bırakılabilir?

— Bunu nasıl farzedebiliriz? İyi müdafaa edilir ve talii de yardım ederse belki...

— Öyle farzedelim.

— Ceza müddetinin tenzil edilip edilmiyeceğini öğrenmek istiyorsunuz galiba?

— Evet.

— İndirilebilir. Hapishanede hüsnühali ile dikkati çekerse kararından üç buçuk sene kadar sonra serbest kalabilir.

Hellis ayağa kalkarak heyecanla:

— O halde, dedi, düşündüğüm doğru değilmiş!

— Doğru olmıyan neymiş efendim.?

— Ceza müddetinin daha azalması mümkün değil midir?

— Mümkündür. Cezanın münferid hücrede geçirilmesi müddetini indirir. Fakat bu çok güç bir hayattır.

Hellis gene heyecanlandı.:

— Şu halde mümkün!

Avukat hayretle ona bakıyordu, sordu:

— Sözlerinizi nasıl tefsir etmeliyim?

— Memnuniyetimin bir ifadesi olarak tefsir edebilirsiniz!

Hayretler içinde kalan avukatı hürmetle selâmlıyarak çıkıp gitti.

Dışarıda sadık gölgesi onu bekliyemekteydi. Peşine düşerek Kolonel Jak sokağına kadar onu takip etti. Hellis artık buna ehemmiyet vermiyordu. Varsın zabıta onu takip etsin, ne çıkardı?

(Devamı var)

HABER'in Edebî Romanı

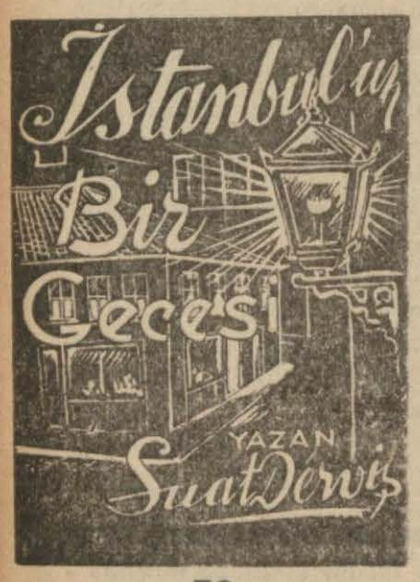

— 70 —

— Gitmek istiyorsun değil mi?

Peki git.. git ama. dur gitme bana bir hediye vereyim.. Nem varsa sana vereyim.. Prenses! Prenses!.. Beni mesut ettin beni çok mesut ettin!.. Çünkü beni sen prens olduğum için, Osman olduğum için seviyorsun.

Ceplerini karıştırıyordu:

— Sana pırlanta yüzük sana inci gerdanlık alacağım.. Yarın gel.. İstediğin kuyumcuya gidelim.. Güzel esvaplar.. Pahalı kürkler alayım sana... Prenses! prenses!... Yıldız gözlü prenses. Yazık dükkânlar kapalı gidelim.. Dükkân açtırayım mı? Seni çok seviyorum.. İnan bana... Bugüne kadar dünyada hiç bir kadını seni sevdiğim kadar çok sevmedim. Prenses.. Prenses seni çok seviyorum.

Böyle konuşurken ceplerini karıştırıyor içinde ne bulursa masanın üstüne boşaltıyordu. Ve bu cebinden çıkan şeylerin içinde para çıkmıyordu.

Prens Osman küfrediyordu:

— Bardaki karılar ceplerimden nem var, nem yok aşırmışlar..

Duvardaki kadın resmini işaret ediyordu.

— O bu gece ceplerimi kâğıtla doldurdu. Sonra da bakarada kazandım.. Ama hepsini onlar.. Bender almış dilenciler.. İnsana saldırıyorlar dilenciler... Para, para, para

Zeliha ağlıyacaktı.. Bütün vücudu titremeğe başlamıştı. Artık şuuru tamamile avdet etmişti. O paraya nasıl ihtiyacı olduğunu buraya nasıl niçin geldiğini her şeyi biliyordu.

Eğer para çıkmazsa...

Para çıkmazsa ne olacaktı:

Prens Osman yeleğinin sol cebine parmağını sokmuştu... Ve büyük bir sevinç feryadile cebinden bir şey bulup çıkarmıştı, bu küçücük bükülmüş mavi bir kâğıttı.

Zeliha bunun bir beş liralık olduğunu renginden tanıdığı vakit kalbinin burkulur gibi acıdığını ve şiddetli, şiddetli çarpmağa başladığını hissetti.

Prens Osman terzi İclâlden aldığı paranın sonuncusu olan beş lirayı onun eline verdikten sonra arkasını dönmüş... masaya yaklaşmış votka şişesinden kadehe koyduğu votkayı bir yudumda boşalttıktan sonra yayvan bir ağızla bir Rus şarkısı söylemeğe başlamıştı.

* * *

Zeliha bu parayı işte böyle kazanmıştı. Ve şimdi dizlerinin son kayretile yokuşlardan aşağıya Topkapıhaneye doğru bu serin İstanbul gecesinin karanlıkları içinde kosuyordu.

İstanbul şehrinin ışıkları sönük, ekzamalı yüzlü eski ve kirli taş evlerinin arasındaki bu dar ve dik yokuştan aşağıya elinde beş lira tutan bir anne koşuyordu. Ve İstanbul şehri, bütün gecelerini biribirine benzeten soğuk lâkaydisi için de ışıklarını söndürmüş perdelerini kapatmış uyuyordu.

Evet bu gece İstanbul şehrinin lâalettayin bir gecesiydi. Her gecesine benziyen her gecesinin eşi olan alelâde bir gece...

Sahillerinde yalılar, geniş caddeli kibar semtlerinde zengin apartımanlar, fukara semtlerinin biribirine bir arap saçı gib dolaşmış, plânı belirsiz sokaklarının kırık evleri içinde bütün sakinleri uyuyor.

Bu kalabalık şehirde bir tek insan da, beş lira kazanmak için hayatinezide kendini satmış ananın yavrını o'mak, ona el uzatmak istemiyordu..

Burası bir şehir miydi?

Burada insanlar mı yaşıyordu?

Burada tabiatin felâketleri ve kudreti karşısında hepsinin kaderi biribirine benziyebilecek yüz binler mi... yüz binlerce mi beşer vardı.

Hayır.. Burası yekpare bir kaya gibiydi.. Yekpare bir kaya gibi hissiz, bütün bir lâkaydi içinde idi.

Gündüzleri mavi denizi yeşil kıyıları, berrak lekesiz göğü, her biri diğerinden güzel sanat âbidelerile bakan gözlere yalnız saadet vaadeden bu şehir gece karanlığı basar basmaz, neden böyle değişiyor, neden böyle kayalaşıyor, neden böyle korkunçlaşıyordu.

Burası bir dağ başı mıydı? Neden evlâdı ölen bir anne sesine bir aksisada bulamıyordu.

Gündüz ışığile penbeleşecek ufukları sezilir sezilmez dünyanın en güzel şehri olacak bu şehir gece niçin ölüm kadar korkunç bir yokluk oluveriyordu.

Her gece gibi İstanbullular, tıpkı tek başına çöllerde biribirlerinden habersiz, biribirlerinden yardımsız uyuyorlardı.

Elinde beş lira tutan ölüm halinde bir anne sokaklarının birinden koşa, koşa inerken bütün İstanbullular uyuyorlardı.

Yalnız yersiz, yurtsuz serseriler, kahvelerde sabahı bekleyorlar körpe kızlar kötü sokaklarda gençliklerini insanlık şereflerini satıyorlar. Fabrikaların gece işlerinde kadın, erkek, genç, ihtiyar çocuk işçiler bu şehrin hayatını, refahını devam ettirmek için sıhhatlerini yok pahasına feda ediyorlar. Hastanelerinde hastalar, makine başında uykusuz, sızılı ihtiyar kadınlar inliyor... Süpürüntü kümelerinin etrafında kaldırım çocukları ve aç kediler dolaşıyor.

Bu saat gizli kumarhanelerle barların kapandığı, sütçü dükkânlarının açılmağa hazırlandığı saat... İstanbul gecesi sabahına ermekte, güneşten evvel uyanan İstanbul işçileri uykularının son dakikalarını geçirmektedirler...

Şoförler köşe başlarında son sefihleri bekliyor... .

* * *

Zeliha elinde beş lirası yokuşlardan aşağıya iniyor. Bu parayı onasüeteri yırtık adama verecek onu beraber alıp hastahaneye götürecek.

Şimdi serseriler kahvesinin önüne geldi.

Hiç tereddüt etmeden kapıyı açtı içeriye girdi.

(Devamı var)

Çelik ciğerli deli-kanlı mucizeler şehrinde!

Bir kız, hayatını, çocukluk arkadaşı olan gencin hizmetine vakfetti

Çelik ciğerli delikanlı diye, bütün dünyaca tanınan Amerikalı zengin Fred Snite annesi babasile birlikte Çinde seyahat ederken hasta talanmış.

Pekinde yatırıldığı hastanede iyi bir tali eseri olarak bir cihaz bulunmuştur. İşte, hasta bu üstüvanî cihazın içine konulmakta ve felce uğrıyan uzuvları yerine hasta bu cihaz vasıtasile teneffüs etmektedir.

Fred Snite çok zengin bir bangerin oğlu olduğu için fakir bir insanın bir dakikasına tahammül edemiyeceği bu hastalıkla senelerdenberi yaşamaktadır. Bir daha çelik üstüvaneden çıkarılmamış olan hasta senelerdenberi onunla teneffüs etmektedir. Annesi ve babası bedbaht oğullarının hayatını uzatmak ve felâketini daha tahfif edebilmek için ellerinden gelen fedakârlığı yapmaktan çekinmemektedirler.

Evvelâ çocuklarını Pekinden Amerikaya naklettiler. Miamide de deniz kenarındaki villâyı yeniden hastayı düşünerek değiştirdielr; baştan başa yaptırdılar.

Bedbaht genç üç sene böyle yaşadıktan sonra birdenbire büyük bir ümide düştü. Fransaya Lurd şehrine gitmeye karar verdi. Bu şehir muciezler şehridir. Kurtulmaktan ümidini kesmiş olan birçok hastalar buraya gelirler. Senelerce evvel meczub, isterik bir köylü kız burada bir dağda Meryem anayı görmüş olduğunu iddia etmişti. Orada bir su bulunmuş, bu ayazma birçok hastalıkları iyi ettiğini söylemişti. O zamandanberi birçok hristiyan bu mucizeye inanmışlar, akınlarla oraya gelmişlerdir. Ve içlerinde - kendi kendilerini telkin ile - hastalıklarından kurtulanlar bulunmuştur.

İşte Snite ailesi de fenden ümitlerini kesince mucizeye inanmışlardır. Ve çelik üstüvane içinde genç Fred Snite, küremizin hemen hemen yarısını katederek Pirene etek lerindeki mucizeler şehrine, Lurda kadar gelmiştir.

Bu seyahate on beş kişi iştirak etmiştir. Bunlar hasta, annesi, babası, hastanın çocukluk arkadaşı olan bir genç kız, bir doktor, bir mühendis, iki yardımcısı, bir şoför, altı hastabakıcıdır.

Seyahatin yalnız Normandi ile yapılan kısmı altı yüz bin frank tutmuştur.

Bu seyahatte hastanın yorulmadan ve en rahat bir şekilde nakledilmesini temin için yapılan âletler, cihazlar ve tesisat bir milyon frranga mal olmuş, yedi yüz bin frankık ilâç alınmıştır.

Hasta yattığı yerde etrafı görsün diye karşısına bir ayna konulmuştur. Çocukluk arkadaşı olan genç kızın ismi Mis Larkindir. Bu genç kız her zaman onun başında kalmakta, hattâ çelik cihazın nakledildiği hasta otomobilinde de yanında bulunmaktadır.

Onunla meşgul olmakta, ona kitablar gazeteler okumakta, onu kısmen oyalamaktadır. Seyahat esnasında inilen büyük otellerde çelik ciğerli delikanlıya hizmet eden garsonlar büyük antiseptik tedbirler almaktadır.

Hastanın babası, işini, gücünü terketmiştir. Bütün servetini oğlunu kurtarmağa hasretmiştir. Ve oğlunun bir gün iyileşeceğini ümit

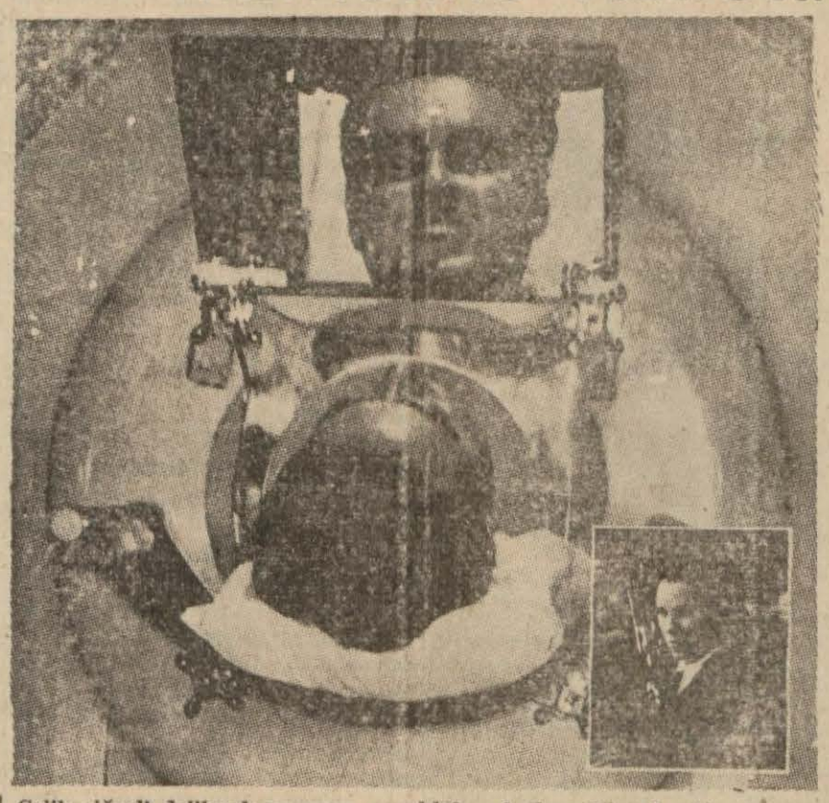

Çelik ciğerli delikanlı ve onun çocukluk arkadaşı Mis Larkin

etmektedir. Annesi daima siyahlar giymektedir. Çok mükedder ve melankolik bir kadıncağızdır. Ümitsiz bir haldedir.

Birkaç gündür Lurdda bulunan bu aile, mucizeler mağarasına gidiyorlar. Ve dinî âyine iştirak ediyorlar. Allahtan şifa bekliyorlar.

Fakat mucize henüz görünmemiştir? Elektrik, radyo, tayyare, tahtelbahir asrında mucizeye yer mi kaldı?

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

HİKAYE

Kadın kalbi bir muammâ

Şevket, 20 yaşında.

Nurullah, 28 yaşında.

Şevketin evinde.. Akşam saat beş buçuk, güzel bir bekâr apartımanında yatak odası. Şevket yatakta yatmış. Nurullah ayakta ve arkadaşının başı ucunda.

Nurullah — Netice anlaşıldı; bahsi kaybettin. .

Şevket — Kaybetmedim. Saat altı oldu mu?.

— Altıya yirmi var.

— Tam altı olmayınca hiç bir şey söylemeğe hakkın yok..

— Hâlâ ümit ediyor musun?.

— Altıya kadar ümidimi kesmem.

— Tekrar ederim ki gelmiyecek, eğer gelseydi şimdiye kadar gelirdi. Bahsi kaybettin.

— Bahsi, saat altıyı beş geçe kaybedeceğim.

— Öyle olsun. Fakat sana neticenin nasıl olacağını söylemiştim. Meliha, güzel Meliha seni artık terketti. Dün, bu kızı tekrar ele geçirmek için kendisine bir telgraf yazarak: "Çok hastayım. Yarın saat altıya kadar gelirsen beni hayatta bulursun!.,, deyip te bu telgrafı bana da gösterdiğin ve fikrimi sorduğun zaman sana: "Bu fikir çok eskidir, Kurunuulaya aittir. Meliha gibi şeytan bir kız bunu hemen anlayacak. Yerinden bile kalkmıyacak!.,, cevabını vermiştim. Sen de benimle bahse girmiştin. .Şimdi görüyorum ki ben kazanmak üzereyim..

— Daha saat altı değil..

— Şimdi altıya çeyrek var. Henüz beş dakika geçti..

— Bir çeyrekte neler olmaz!..

— Pekâlâ.. Komediyi cidden iyi oynuyorsun. Odanın haline bak.. Her tarafa ilâç şişeleri atılmış. Yatak alt üst; başın sarılı.. Tam, can çekişen bir hasta odası.

— Fena mı?.

— Hiç te fena değil.. En samimî arkadaşın yani ben de başının ucunda.. Meliha gelir gelmez diyeceğim ki: "Eğer sizi tanımasını istiyorsanız hemen koşunuz!, Çünkü ölmek üzeredir.,, Evet, bütün bunlar güzel ve bu itibarla Melihanın gelmesini ben de istiyorum.

— Merak etme, saat henüz altıya gelmedi.

— On var..

— Oh, on dakikada..

— Bir general muharebeler kazanabilir değil mi?.

— Canım, Melihanın böyle dakikası dakikasına gelmesini niçin istiyorsun? Belki biraz geç, yediye doğru gelir..

— Gelemez. O zaman sen ölmüş olacaksın! .

— O cihet, o kadar kat'î değil. Telgrafta: "Yarın saat altıya kadar gelirsen., ,demiştim.. Yani altıdan evvel gelebileceği gibi tam altıda öleceğime dair de bir şey yok, öyle ya.. Hayatım biraz daha uzamış olabilir.

— Şüphesiz..

— Şimdi Meliha da bunları düşünüyor. Eğer başka işleri de varsa, o işleri de görmüş ve kendi kendine: "bilirim, vücudu gayet sağlamdır. Saat altı buçukta gitsem bile gene onu hayatta bulurum!.,, demiştir.

— Sen her şeyi arzuna uyduruyorsun, maamafih saat altıya beş var.

— Uzattın ama...

— Garip şey.. Melihayı bu kadar seviyor musun?.

— Seviyorum..

— Bilhassa seni terkettikten sonra. .. .. .

— Tabiî değil mi? Eğer beni bırakıp gitmeseydi daima beraber olacaktık ve usanacaktım. İnsan, elinden giden bir şeyi ister.

— Muhakemelerine hayran oluyorum.

— İstediğin kadar hayran ol ... Ben ümidimi son dakikaya kadar kesmiyorum. Meliha beni çok seviyordu. Gülfem bana bunu mükerreren söyledi.

— Gülfem kim?.

— Kim olacak canım, Melihanın kâhya kadını.. Evini idare eden kadın.. Hülâsa her şeyi.. anladın ya!

— Daima Melihayla gördüğümüz ihtiyar mı?.

— Tâ kendisi.. İşte o , Gülfem hanım, bana bir gün gayet mahremane dedi ki: "Meliha sizi ne kadar seviyor, size ne kadar ehemmiyet veriyor, bilmezsiniz!..,

— Öyleyse neye senden ayrıldı?.

— Kadın keyfi.. Kadın inadı ... Hiç insan kadın kalbini anlayabilir mi? Maamafih bundan ne çıkar? Belki beni gene eskisi gibi, hattâ belki daha çok sever. Gelecek, gelecek.. Bak görürsün! (Kapı çalınır.) İşte geldi! Sen öbür odaya... .

Kapıcı (İçeri girerek) — Beyefendi, bir kadın geldi..

— Girsin...

(Gülfem içeri girer.)

— 2 —

Şevket — Siz mi geldiniz?.

Gülfem — Evet, ben geldim...

— Meliha gelmedi ha!.

— Gelmek istiyordu, fakat vakti olmadı..

— Fakat ben ölmek üzereyim.

— Hayır..

— Hayır, ne demek? Evet...

— Hayır, Şevket bey, hayır!..

— Demek Meliha inanmadı! Demek siz de inanmıyorsunuz?

— Hiç birimiz inanmadık..

— Demek Meliha beni sevdiği ni söylediği zaman yalan söylüyordu?.

— Kat'iyyen.. O dakika sizi seviyordu. Fakat dakikalar çok sürmez. Artık rica ederim, bu işten vazgeçiniz.. Zaten Meliha size göre bir kadın değil.. Dostça söylüyorum, siz çok gençsiniz, çok hararetlisiniz. .Size böyle uzun süren aşklar yaramaz..

— Ya mektupları? O mektuplarda beni ölünciye kadar seveceğine yemin ediyordu.

— O yazmıyordu, Şevket Bey...

— Ya kim yazıyordu ?.

— Ben ...

— Siz mi?.

— Evet, kâtiplik vazifesini ya-

(Dünkü nüshadan devam)

Plânş 11

PLÂNŞ 10 VII

11. PARDESÜ (palto)
a kol
b pardesü cebi
c pardesü yakası
11. F: le pardessus (le paletot)
a la manche
b la poche de pardessus
c le col de pardessus
11. İ: the overcoat
a the sleeve
b the side pocket (the coat pocket)
c the collar (the coat collar)
11. A: der Überzieher (Paletot)
a der Ärmel
b die Seitentasche (Manteltasche)
c der Kragen (Mantelkragen)

12. KRUVAZE PARDESÜ
a kol
b yan ceb
c yaka
d düğme
12. F: le pardessus croisé
a la manche
b la poche de côté
c le col
d le bouton
12. İ: the ulster
a the sleeve
b the side pocket (the coat pocket)
c the collar (the coat collar)
d the button (the coat button)
12. A: der Ulster
a der Ärmel
b die Seitentasche (Manteltasche)
c der Kragen (Mantelkragen)
d der Knopf (Mantelknopf)

13. REGLAN PARDESÜ
a reglan kol
b dik cep
c yaka
d düğme
13. F: le pardessus raglan
a la manche raglan
b la poche verticale
c le col
d le bouton
13. İ: the Raglan
a the sleeve
b the side pocket (the coat pocket)
c the collar (the coat collar)
d the button (the coat button)
13. A: der Schlüpfer (Slipon)
a der Ärmel
b die Seitentasche (Man-

Körting

Radyoları

UCUZLADI

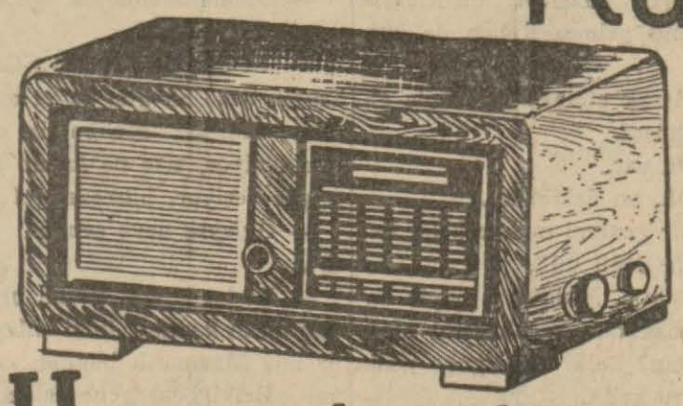

"Honoris»117 lira

NECİP ERSES
SESLİHAN
ZULFARUZ S.
GALATA

pan benim..

— Temiz iş..

— Temiz iş değil, bilirim.. Fakat hanım emreder, ben yaparım..

— Mektupları size kendisi mi yazdırıyordu?.

— Hayır, ben istediğim gibi yazardım.. Meliha okumazdı bile...

— Öyleyse kâfi, Gülfem hanım.. Artık gideblirsiniz..

— Gidebilir miyim? Pekâlâ.. Ah, sizi iyileşmiş gördüğümden dolayı ne kdar memnunum bilseniz!.

— Aklım başıma geldi, artık ölecek değilim.. (Bağırır): Nurullah, Nurullah... (Nurullah öteki odadan gelir.) Kazandın.. Gülfem hanımı uğurla.. Gencim, vücudumu toplamağa ihtiyacım var. Binaenaleyh iyileştim ,Gülfem hanım, benim yerime geçecek olan zata deyiniz ki hiç te kıskanmıyorum.

(Gülfem hanım ve Nurullah çıkarlar.)

— 3 —

Apartımanın antresinde:

Gülfem — Bir şeyden şüphesi yok galiba...

Nurullah — Hiç! ..

Gülfem — Ah, Nurullah bey, yerine geçen zatın siz olduğunuzu bilseydi!.. HİKAYECİ

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, İştahsızlık gibi vak'alarda kullanılan en tesirli şuruptur. Çocukların çabuk büyümelerini temin eder.

VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Şartname ve nümunesi mucibince 18.000 Kg. Baş ipi kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 9900, muvakkat teminatı 742.50 liradır.

III — Eksiltme 13 - VI - 939 pazartesi günü saat 15 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve nümunesi her gün sözü geçen şubeden parasız almacaktır.

V — İsteklilerin mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaikle yüzde 7.5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale günü eksiltme saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3737)

Fransız radyo artistlerinden Madeleine Lebergiz.

Alman opera artistlerinden Margherita Perras...

Yeni Neşriyat

Altın kaydı ve mahkeme içtihatları

T.C. Merkez bankası İstanbul şubesinin değerli müdür muavini Afif Tektaş, Altın kaydı ve mahkeme içtihadları adlı bir eser neşretmiştir. Bu tetkik eserine İstanbul üniversitesi kara ve deniz ticareti hukuku Ord. Profesörü Dr. Jur. Ernst E. Hirsch bir ön söz yazmıştır.

Kütüphanemize böyle kıymetli ve orijinal bir tetkik eseri kazandıran Afif Tektaşı tebrik ve okuyuculara tavsiye ederiz.

Maarif Vekilliğinden:

Fotografhane sahiplerine ve fotograf muhabirlerine

Fotograf ve Fotograf kopyeleri üzerindeki telif hakkının memleketimizdede tanınması ve tescili için alakadarların düşünce ve arzularını görüşmek üzere 9/Haziran/939 cuma günü saat 17 de Galatasaray lisesinde alakadarlar arasındla bir toplantı yapılması tensip edilmiştir.

İlgililerin bu toplantıda bulunarak düşünce ve dileklerini vekilliğimiz mümessilliğine bildirmeleri rica olunur. (2163) (401)

RADYO

7 - 6 - 939 Çarşamba

12.30 Program. 12.35 Türk müziği - Pl. 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14 Müzik (Riyaseti Cumhur bandosu - Şef: İhsan Künçer) 1 — A. Thomas - Hamlet operasından prelüd ve marş. 2 — St. Saens - "Cezair süiti" nin 3 üncü parçası. 3 — F. Popy - Provans eğlentisi (uvertür). 4 — Lacome - "Kotiyon" (Orkestra süiti): a) Giriş. b) Şampanya bardağı. c) Latlı mükâleme. ç) Kordelalar ve havulcular. d) Serpantin - Vals. 19 Program. 19.05 Müzik (Straussun bir valsi) Pl. 19.15 Türk müziği (Fasıl heyeti). 20 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.15 Neşeli plâklar - R. 20.20 Türk müziği: 1 — Osman beyin - Saba peşrevi. 2 — Dedenin - Saba şarkı - Gûşeyle gel bülbülleri. 3 — Aşık Mustafanın - Saba şarkı - Bir esmere gönül verdim. 4 — Kâzım Us'un - Hüzzam şarkı - Benzemezsin kimseye. 5 — Keman taksimi. 6 — Halk türküsü - İnlim dağdan ovaya. 8 — Mehmet Nasibin - Hicazkâr şarkı - Görmezsem eğer. 9 — Refik Fersanın - Rast şarkı - Yakdı cihanı ateşin. 21 Konuşma. 21.15 Müzik (Saksefon soloları - Nihat Esengin). 21.45 Haftalık posta kutusu. 22 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 — Hanns Löhr - Hülya gecesi (Vals). 2 — Micheli - İtalya şarkıları (Potpuri). 3 — Bernhard Kutsch - Çigan fantazisi. 4 — Karl Blume - Güneşde (Vals). 5 — Schmalstich - Ormanda aşk. 6 — Peter Eries - Leijiyoner asker. 7 — Paul Lincke - Venüs (Vals). 23 Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiyat). 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.55 - 24 Yarınki program.

8 - 6 - 939 Perşembe

12.30 Program. 12.35 Türk müziği: 1 — Neveser peşrevi. 2 — ...dettin Kaynağın - Neveser şarkı - Hicranla harap oldu. 3 — Selâhattin Pınarın - Nihavent şarkı - Hâlâ ...şıyor. 4 — Santur taksimi. 5 — ...havent şarkı - Körfezdeki dalgın ...ya bir bak. 6 — Neşetkârın ma... şarkısı - Gücendim ben sana. ... Mahur saz semaisi. 13 Memleket ...at ayarı, ajans ve meteoroloji ha...leri. 13.15 - 14 Müzik (Karışık p...ram). 19 Program. 19.05 Müzik (...lodiler - Pl.). 19.15 Türk müziği ...ce saz faslı - Safiye Tokayın iş...kiyle). 20 Memleket saat ayarı, ...jans ve meteoroloji haberleri. 2... Neşeli plâklar - R. 20.20 Türk ...ziği: 1 — Rast peşrevi. 2 — Abd...fendinin - Rast şarkı - Senin aşk...çâk oldum. 3 — Faik beyin - ...şarkı - Bir dame düşürdüki beni. ... Tanbur taksimi. 5 — Lûtfi bey...Hicazkâr şarkı - Sana noldu gö... 6 — Airf beyin - Hicazkâr şar... Açıl ey goncai sadberk. 7 — Arif ...yin - Hicazkâr şarkı - Güldü aç... yine. 8 — Acem kürdi şarkı - ...vefasız yare düşdüm. 9 — Şems... Ziyanın - Hicaz şarkı - Kim s... seni. 10 — Halk türküsü - Akşam ...lur kervan iner yokuşa. 21 Konu... (Ziraat saati). 21.15 Müzik (Flüt...lo - Mükerrem Berk: Tremolo (... yasyonlu parça). 21.25 Müzik (... çük orkestra - Şef: Necip Aşkın) ... İtalo Azzoni - Melodi. 2 — Raffa... Valente - Uzak bir memleketten ...renad). 3 — J. Strauss - Hızlar... (Vals). 21.45 Konuşma. 22 Mü... (Küçük orkestra - Şef: Necip Aş... 4 — Eritz Rektenvald - Viyana ...zikleri (Vals). 5 — Emmerich ...man - Benimle beraber varsine ... 6 — Heuberger - Sarkta (isimli ...tinden). Çeşmede parçası. 7 — D... bes - Kopelya balesinden potp... 22.40 Müzik (Operetler - Pl.). 23 ... ajans haberleri, ziraat, esham, ta...lât, kambiyo - nukut borsası (fiy... 23.20 Müzik (Cazband - Pl.). 23.5... 24 Yarınki program.

Yabancı Radyolardan Seçilmiş Parçalar

Program Türkiye saati üzer... ve öğleden sonraki saat olarak ver...miştir:

OPERALAR VE SENFONİ KONSERLERİ

9. Londra (N.): "Otello" (V... di).

9.30 Napoli grupu: "Norma" (B... lini).

9.30 Strasburg: "Bitmemiş se...ni" (Şubert) "Orfeus" (Li...

9.40 Leipzig: Beethoven, Sum...

9.15 Monte Ceneri: "Sevilla B...beri" (Rossini).

9.45 Rennes: Beethoven, Dvor...

11.10 Prağ: Orkestra, keman, vi...la, soprano.

ODA MUSİKİSİ VE KONSERLER...

6.5 Istokholm: Klarinet, flüt, ...yano.

7.25 Berlin (Uzun d.) Piyano ...seri.

8. Eyfel kulesi: Piyano, şark...

10. Torino grupu: Kuartet, ...yano.

10. Varşova: Chopin.

11.35 Hamburg: Piyano.

HAFİF MUSİKİ VE OPERETLER...

8. Viyana: "Venedikte bir ge... (Strauss).

8.30 Varşova: Hafif musiki.

9. Prağ: "Musikide tabiat".

9.15 Frankfurt: Varyete musiki.

9.20 Bratislava: Hafif musiki.

9.45 Sottens: Orkestra.

10. Roma grupu: "Frühlingsst...

11. Varşova: Hafif orkestra.

11.15 Bükreş: Orkestra.

11.30 Birçok Alman istasyonla... Hafif musiki.

12.30 Budapeşte: Çigan orkestra...

PLÂNŞ 10 **VIII**

teltasche)
c der Kragen (Mantelkragen)
d der Knopf (Mantelknopf)

14. **REGLAN EMPERMEABL**
a reglan kol
b dik cep
c yaka
d düğme

14. **F:** le raglan imperméable
a la manche raglan
b la poche verticale
c le col
d le bouton

14. **İ:** the Raglan waterproof (the waterproof coat)
a the sleeve
b the side pocket (the coat pocket)
c the collar (the coat collar)
d the button (the coat button)

14. **A:** der Raglan (Wettermantel)
a der Ärmel
b die Seitentasche (Manteltasche)
c der Kragen (Mantelkragen)
d der Knopf (Mantelknopf)

15. **PELERİN**
a yaka

15. **F:** la pélerine
a le col

15. **İ:** the cape
a the collar

15. **A:** der Umhang (das Cape, die Pelerine)
a der Kragen

16. **PELERİNLİ PALTO**
a palto
b pelerin

16. **F:** le paletot à pélerine
a le paletot
b la pélerine

16. **İ:** the caped coat
a the coat part
b the cape

16. **A:** der Havelock
a der Mantelteil
b der Umhang

17. **KÜRKLÜ PALTO (Kanadalı paltosu)**
a kol
b ceb
c yaka
d düğme

17. **F:** le paletot fourré (le paletot canadien)
a la manche
b la poche
c le col
d le bouton

PLÂNŞ 10 **IX**

17. **İ:** the sport fur coat (the fur coat)
a the sleeve
b the side pocket
c the collar (the fur collar)
d the button

17. **A:** der Sportpelz (Pelz)
a der Ärmel
b die Seitentasche
c der Kragen (Pelzkragen)
d der Knopf

18. **KÜRK**
a kol
b yan cep
c kürk yaka
d düğme
e kürk astar

13. **F:** la pelisse
a la manche
b la poche de côté
c le col de fourrure
d le bouton
e la doublure de fourrure

18. **İ:** the (long) fur coat
a the sleeve
b the side pocket (the coat pocket)
c the collar (the fur collar)
d the button
e the lining (the fur lining)

18. **A:** der Gehpelz (Pelz)
a der Ärmel
b die Seitentasche (Manteltasche)
c der Kragen (Pelzkragen)
d der Knopf
e das Futter (Pelzfutter)

YENİ VALDE LOKANTA ve BİRAHANESİ

Sirkeci Ankara caddesi Musulpalas altında

Öğlen ve akşam üç yemekli bir tabldot 37.50 Kuruştur.

1 inciler: döner kebap, pideli yoğurtlu kebap, enginarlı beyendili kebap, bezelyeli, kebap, şehriyeli tavuk güveci, beyin salata.

2 inciler: Kabak karnıyarık, etli semizotu, ayşekadın, kabak dolma, zeytinyağlı enginar, peynirli ve kıymalı börek, pilâv.

3 üncüler: Vişne tatlısı, yassıkadayıf:, çilek, vişne, kayısı kompostuları ..

Yemeklerde şişe birası ve 29 luk rakılar 35 kuruştur. Ayakta duble bira 10, kadeh rakı 7,50 kuruştur. Akşamları bol ve nefis mezelerle 29 luk rakılar 60 kuruştur.

Türkkuşu Genel Direktörlüğünden

C BRÖVELİLERE

Bu yıl motörlü kampa getirilecek plânör pilotlarından vaziyetleri derhal çalışmağa müsait olanlar haziranın ilk haftasından itibaren kabullere başlatılacağından bu gibi arkadaşların Ankarada Türkkuşu genel direktörlüğüne, taşrada hava kurumu veya Türkkuşu şubelerine müracaatları rica olunur. (3976)

Türkkuşu Genel direktörlüğünden:

1 — Genelkurmay Başkanlığının tensiplerile Türkkuşu genel direktörlüğünün emri altında bu yıl açılmakta olan Hava Gedikli hazırlama yuvasına ortaokul mezunları alınacaktır.

2 — Hava Gedikli hazırlama yuvasına girmek istiyenlerde aranacak bellibaşlı şartlar aşağıda gösterilmiştir.

A — Türk olmak, anası ve babası Türk ve Türk soyundan olmak

B — Bekâr olmak yaşı en az 16 en çok 18 olmak

C — Sağlık durumu uçuculuğa elverişli olmak

D — İyi hal sahibi bulunmak

E — Ana ve babası yoksa, velisinin rizasını gösteren vazih adresi vesika göstermek

F — Hava Gedikli hazırlama yuvasını ve hava okullarını bitirdikten sonra hava birliklerinde on iki yıl hava gedikli erbaş olarak vazife görmeği taahhüt etmek bu taahhüt gedikli hazırlama yuvasına geldikten ve hava sağlık heyetince yapılacak katî muayene iyi netice verdikten sonra masrafı Türkkuşunca ödenmek suretile yapılacaktır.

3 — Gedikli olmadan evvel ve olduktan sonra alınacak aylık ve seyyareci zamlarının miktarlarile diğer esas ve şartlar hakkında daha fazla malûmat almak istiyenler ortaokul lise ve kültür direktörlüklerile askerlik şubeleri başkanlıklarına Türk Hava kurumu ile Tükkuşu şubelerine gönderilen matbu broşürleri görebilirler.

4 — Kayıt muamelesine 30 haziranda son verilecektir. Lâzımgelen şartları haiz olduğu görülen gençler temmuz ayı içinde Ankarada Türkkuşuna sevkedilecektir.

5 — Hava Gedikli hazırlama yuvasına girmek istiyen ortaokul mezunları kaydedilmek üzere Türk Hava Kurumu şubelerine müracaat etmelidirler. (3845)

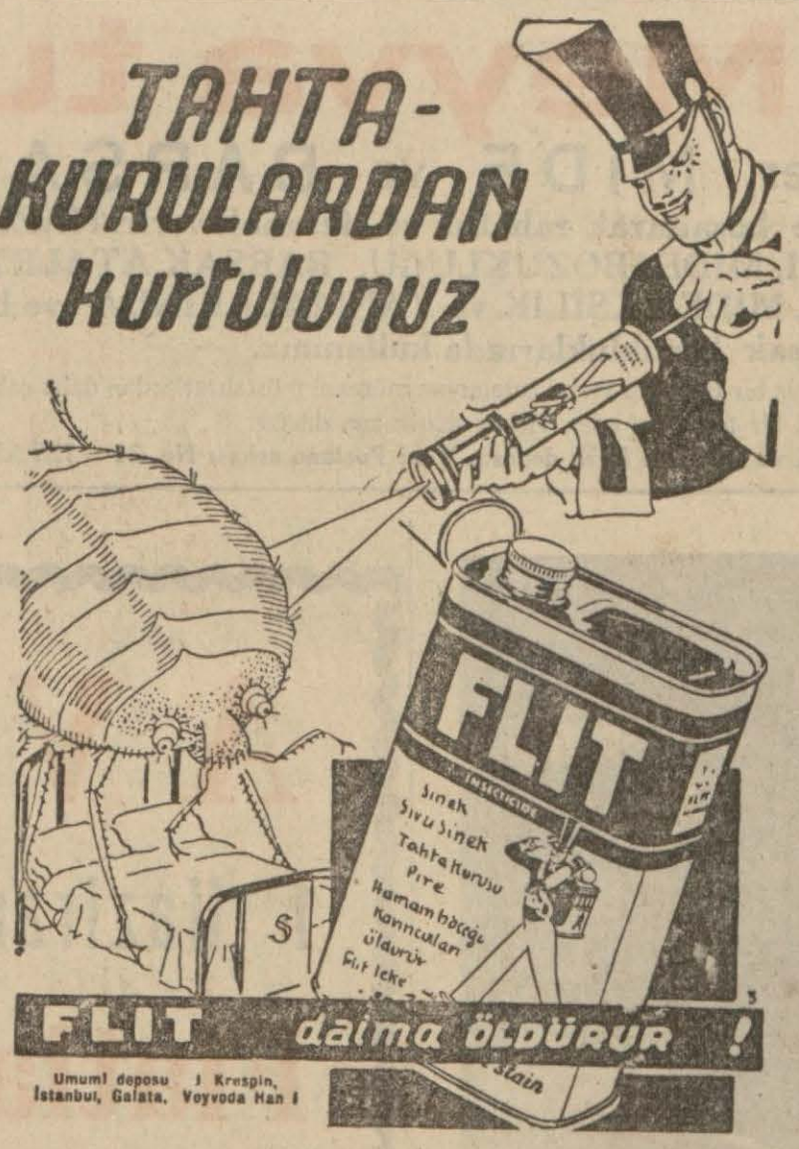

KANZUK

NASIR İLÂCI

En muannid ve eski nasırları bile kökünden çıkarır. Elli senedenberi Avrupa ve Amerikada mazharı takdir olmuş bir ilâçtır. Kanzuk Nasır ilâcı her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

4 muhtelif eb'atta olmak üzere 157,698 m 2 simili kristal cam açık eksiltme usulile mübayaa edilecektir. Muhammen bedeli 2778,65 liradır. Muvakkat teminat 208,40 liradır.

Eksiltme 16-6-939 cuma günü saat 11 de Sirkecide 9 işletme binasında yapılacaktır. İsteklilerin kanunî vesika ve teminatlarile ayni gün komisyona müracaatları lâzımdır. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilmektedir. (3855)

En Fazla RAĞBET Bulan Pudranın Yeni Renkleri

MEŞHUR BİR GÜZELLİK MÜTEHASSISI Bu kıymetli tavsiyelerde bulunuyor:

— Şapka ve roplarda olduğu gibi — Pudra renklerinin modası da daima değişir. Bunun için Tokalon müessesesinin güzellik mütehassısı, yeni ve cazip renkleri hemen bayanların enzarı istifadesine arzeyler

* *Peche* — İlkbahar tuvaletlerile ahenktar olan ve bilhassa sarışınlarla saçları kestane renginde olanlara yakışan "Şeftali yumuşaklığı„ tesirini yapan pudradır.

* *Ocre* — Esmer tenler için gayet sevimli ve "Mat„ bir tesir yapan ve bugün Pariste pek fazla rağbet bulan pudradır.

* *Rachel Doré* — Zayıf tiplere hafif ve mahrem bir parlaklık veren ve bilhassa suare tuvaletlerile ahenktar bir pudradır.

* *Rose Ocre* — Sıcak tenli esmerler için son moda pudradır.

* Bütün bu renklerle sair bir çok renkler "Krema köpüklü„ meşhur *TOKALON PUDRASININ* bütün serisini teşkil ederler.

Bütün bu renkler , tene güzel ve nazik bir "Finimat„ vermek için hassaten tetebbü edilmiştir. .

Pudranızı nasıl intihap etmeli ?

Bu meşhur mütehassıs diyor ki: Adi pudralar, cildin tabii yağlarını massederek kurutur ve sertleştirir. Ve buruşukların serian husulünü teshil eder. Bu halin önüne geçmek için pudranızda "Krema köpüğü„ bulunmalıdır. Bu kıymetli cevher hususi bir usul dairesinde *Tokalon* pudrasında mevcuttur.Bu pudra ise cildinizi kurutmaz ve sertleştirmez. Bilâkis kadife gibi yumuşatır ve tatlılaştırır.

Cazip renklerin bütün serisini tecrübe ediniz.

Birçok kadınlar, maalesef tenlerine uygun olan pudrayı kullanmıyorlar. Bunun için yüzlerine makyaj olmuş ve sert bir manzara veriyor.Teninize uygun pudrayı bulmanın yegâne çaresi, yüzünüzü bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka bir renk bir pudra tecrübe ediniz.

SİZE, HEPSİNİ **PARASIZ** GÖNDERECEĞİZ.

Adresimize yazınız, size parasız muhtelif renklerde 6 adet nümunelik yeni *TOKALON* pudrası göndereceğiz.. Ve bu tecrübeyi kolaylıkla yapınız.

Adres: İstanbul 622 Posta K. (31 No. Tokalon Pudrası servisi).

CAFER MÜSHİL ŞEKERİ tesiri kat'î, alımı kolay en iyi müshil şekeridir. Bilûmum eczanelerde bulunur.

VAKIT kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	11-20 ikinci seri	Kr
11	Gorio baba	100
12	Deliliğin psikolojisi	50
13	İlkbahar selleri	75
14	Engerek düğümü	60
15	Rasin külliyatı III	75
16	Samimî Saadet	50
17	İstatistik	30
18	Çocuk düşürtenler	60
19	İlim ve felsefe	30
20	Mevcudu kalmadı	
		530

Bu serinin fiatı 5.30 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.24 kuruşun 1.24 kuruşu peşin alınarak müteakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

1939 Resimli Hafta mecmuası

Bu hafta çıkan son sayısı

Çok güzel yazılar ve resimlerle doludur. Almağı unutmayınız.

Firfaks selâm vererek gitti.

Üstad, Amerikalıya dönerek:

— Gel Pol Con, gel sözlerini pek beğendim, zaten senden bunu bekliyordum. Sen Amerikayı kurtaran kahramanlardan biri olacaksın, gerek sen ve gerek Amerikalılar ilk işareti bekliyerek hazır bulununuz, dedi.

Amerikalı da hürmetle başını eğip selâm verdikten sonra oradan uzaklaştı..

Sonra İsviçreliye döndü:

— Lâvater sıra sana geldi, beni dinle, nazariyatı bırak, çünkü artık ameliyat zamanıdır, bundan sonra insanın ne olduğunu değil ne olabileceğini tetkik et. Haydi git, hemşehrilerinden bize karşı duracakların uğrayabilecekleri belâları anlat...

İsviçreli de titriyerek diğerleri gibi çekildi..

O zaman, üstad İspanya namına söz söyleyen zata döndü:

— Ksimenes, beni dinle, sen çalışkansın, fakat kendine itimadın yok, memleketin uyuduğunu sölüyorsun, doğru, fakat bu uyuku onları uyandırmadıklarından dolayıdır, emin ol ki Kastilya, daima Kastilyadır.

Altı reisten, en sonraya kalmış olan zat üstada yaklaşmak istedi. Fakat üstad bir işaretle onu durdurarak dedi ki:

— Sen Rusyalı Siefor, sen bir aydan evvel mukaddes cemiyete hiyanet edecek ve bir ay sonra da öldürüleceksin...

Rus mebusu diz çökerek yalvarmağa başladı. Üstad tehditkâr bir hareketle onu savdı.

Bu drama, mühim şahıslardan biri olarak koyduğumuz bu garip şahsiyet boş ve hareketsiz salonda yalnız kaldı, siyah kadifeden mamul ceketini ilikleyip başındaki şapkasını eliyle düzelterek girdiği zaman kapanmış olan demirkapının zembereğine parmağiyle basarak açtı.

Çoktanberi oralarını biliyormuş gibi cesaretle dağın zirvesinden ormana kadar gitti, ormanî da şaşırmıyarak ve tereddüt eylemiyerek geçti.

Ormandan çıkınca etrafına bakındı, orada bırakmış olduğu atı meydanda görünmüyordu, Dört tarafa kulak verdikten sonra uzun bir ıslık çaldı, daha bir iki dakika geçmemiş idi ki sadık ve muti atı koşarak geldi.

Yolcu üzerine atladı, Alclâcele Danenfel kasabasına doğru gözden kayboldu.

— 1 —

FIRTINA

Analttığımız vak'adan sekiz gün sonra, akşam üstü saat beş raddelerinde dört kuvvetli at koşulu ve iki posta sürücüsü tarafından idare olunan bir araba

niz arasında gizli gizli, korka korka söylediğiniz, eski binaların harap kemerleri ve yıkık duvarları gölgelerinde ve tenha bir yerde bulunduğunuz halde kimse görmesin diye etrafa bakınarak yazdığ nız hürriyet fikirlerinizi yirmi sene sonra yüksek sesle herkesin önünde söyleyebilmeniz, açıktan açığa neşredip dünyanın her tarafına yaymanız, hürriyetin alınması ve müdafaası için ayaklanacak beş yüz bin kahraman askerin parlak süngüleriyle süslü bayrakları üzerinde yazılı bulunacak hürriyet umdelerini dünyaya tanıttırmalarını isterim, evet bazınız Londra kulesinin ve bazımız engizisyon zındanlarının ismini işidir işitmez titriyorsunuz.. Benim cesaretle hücuma hazırlandığım Bastilin ismi bütün Fransayı dehşete boğuyor .. Evet ben yirmi seneye kadar bu korkunç zındanların, mahpeslerin harabelerini ayaklarımızın altında çiğneyerek geçmek istiyorum..

Evet işte bütün bunlar ancak kral n değil, krallığın ölümünden, rahiplerin halkın nefretine uğramasından, mümtaz denen sınıfın kalkmasından, derebeyleri emlâkinin namuslu çiftçilere taksiminden sonra olabilir. Ben bir eski dünyayı yıkıp yerine yeni bir dünya yapmak için yirmi sene istiyorum. Yirmi sene ki ebediyetin yirmi saniyesidir.. Siz buna çok diyorsunuz..

Salondaki fısıltıların mahiyeti, üstadın sözlerinin kabul edildiğine delâlet ediyordu. Avrupa mebusları üzerinde yeni fikirlerin fevkalâde iyi tesir etmekte olduğu görülüyordu.

Yolcu, bir dakika kadar sustuktan sonra sözlerine devam etti:

— Şimdi bakalım kardeşlerim, benim aslana kendi mağaramda hücum etmek üzere gideceğim, kendi hayatımı dünyanın hürriyetini elde etmek için meydana koymağa kalkacağım sırada, hayatımızı, servetimizi, hattâ hürriyeti şahsiyemizi fedaya hazır bulunduğumuz mat lûp netice için siz ne yapacaksınız?. Ne yapmağı üzerinize alıyorsunuz?.. Söyleyiniz.. Ben bunu sizden sormak için buraya geldim..

Üstadın yüksek sesle söylediği bu sözler, salonda gayet derin bir sükûtla karşılandı.

Bütün salondakiler heykel gibi sessiz duruyorlardı. Nihayet altı reis bir tarafa ayrılıp aralarında kısa bir müzakereden sonra üstadın önüne geldiler.

Biri yüksek sesle:

Mazon Meyva tuzu

İNKIBAZI defeder, MİDE ve BARSAKLARI kolaylıkla ve mülâyim bir şekilde boşaltarak rahatlık ve ferahlık verir. HAZIMSIZLIK, ŞİŞKİNLİK, BULANTI, GAZ, SANCI, MİDE BOZUKLUĞU, BARSAK ATALETİ, İNKIBAZ, SARILIK, SAFRA, KARACİĞER, MİDE EKŞİLİK ve YANMALARINDA ve bütün mide ve barsak bozukluklarında kullanınız.

MAZON MEYVA TUZU son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamıyan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay ve daha katî bir tesir icra eder. Horoz markasına dikkat.

Yalnız toptan satış yeri: MAZON ve BOTON Ecza deposu, Yeni Postane arkası No. 31 İSTANBUL

Parisin en son model kadın şapkaları Beyoğlunda

BAKER

mağazalarının yeni

Kadın Şapkaları

dairesinde teşhir edilmektedir. Geliniz, intihab ediniz.

Dün ve Yarın Tercüme külliyatı

Satış yeri:
VAKIT KİTAPEVI

1-10 kitaplık birinci seri

Numara		Kuruş
1	Safo	100
2	Aile Çemberi	100
3	Ticaret, Banka, Borsa	75
4	Devlet ve İhtilâl	75
5	Sosyalizm	75
6	J. Rasin külliyatı I	75
7	İşçi sınıfı ihtilâli	60
8	Ruhî hayatta lâşuur	60
9	Isfahana doğru	100
10	J. Rasin külliyatı II	75
		795

Bu serinin fiyatı 795 kuruş. tur. Hepsini alanlara % 20 iskonto yapılır. 236 kuruşu peşin almdıktan sonra kalan 4 lirası ayda birer lira öden. mek üzere dört taksite bağlanır.

GÖZ HEKİMİ
Murad Rami Aydın
Pazardan başka her gün saat 2 - 6 ya kadar Taksim - Talimhane Urfa apartıman No. 10. Teelfon: 41553.

Bir çift kara sinek bir ayda 1.500.000 olur

Malarya, trahom, sıtma, çiçek, dizanteri, kara humma, verem, şarbon, kolera gibi birçok salgın hastalıklar taşıyan sinek, tahta kurusu, pire, güve ve bütün haşaratı.

FAYDA

ile imha ediniz.

FAYDA bütün haşeratı öldürücü mayilerin en iyisi ve müessiridir. Kat'iyyen leke yapmaz. Kokusu lâtif ve sıhhidir. Adi gazz boya ile karıştırarak ve süslü Avrupa ve Amerika etiketi ve markası koyarak FAYDA yerine satmak istiyenler vardır. Sakınınız.

Deposu: Hasan deposu, Sirkeci Liman hanı altında

AVCILAR

1 Haziran 1939 dan itibaren:

Fiatlar indiriliyor

Birinci Nevi

Kara Av Barutu	ESKİ FİAT	YENİ FİAT
1 Kiloluk kutusu	220 Kuruş	200 Kuruş
1/2 „ „	110 „	100 „
1/4 „ „	55 „	50 „

Ikinci Nevi

Kara Av Barutu	ESKİ FİAT	YENİ FİAT
1 Kiloluk kutusu	180 Kuruş	165 Kuruş
1/2 „ „	90 „	82,5 „
1/4 „ „	45 „	41,25 „
1/10 „ „	18 „	16,5 „

— İstenilen netice için İsveç mebusu, İsveç namına Vasa tahtını mahvetmek maksadile o tahtı vaktiyle yapan ameleyi ve bundan başka yüz bin riyal nakdî para vaad ediyorum.

Üstad cebinden bir defter çıkarıp bu vaadi oraya kaydetti.

Reisin solunda oturan azadan biri söze başladı:

— İrlanda ve Ekosya mebusu olan ben İngiltere namına bir şey vaad edemem, Fakat fakir İrlanda ve fakir Ekosya namına muavenet olarak üç bin adamla senevî üç bin kron vaad eylerim.

Üstad bunu da defterine yazdı.

Diğer bir aza:

— Ben Amerikanın mebus ve vekiliyim. Amerikanın her taşı, her ağacı, her katre suyu ve kanı inkılâba aittir. Biz Amerikalılar altınımız oldukça vereceğiz, kanımız oldukça dökeceğiz.. Ancak biz kendimiz hür ve serbest olmadıkça iş göremeyiz, biz taksim edilmiş ve mahdut parçalara ayrılmışız, Amerika ayrı ayrı parçalardan müteşekkil büyük bir zincire benzer.. Bir iktidarlı elin bu parçalardan iki mühimmini birleştirmesi lâzımdır. Diğer parçalar kendi kendine birleşirler; ey üstad, bu hale nazaran bizden yani Amerikadan başlamak icap eder, siz Fransızları kraliyet boyunduruğundan kurtarmak isterseniz evvelâ bizi ecnebi esaretinden kurtarınız.

Üstad:

— Evet, böyle yapılacak.. Evvelâ siz hür olacaksınız, Fransa hürriyetinizi almanızda size yardım edecek. Biraz sabrediniz kardeşim, bekleme müddeti uzun olmıyacaktır. Taahhüt ederim.

İsviçre mebusu:

— Ben ancak kendi şahsî muavenetimi vaad edebilirim, çünkü bizim cumhuriyetin evlâtları çok zamandanberi Fransa kraliyetinin müttefikidirler, İsviçreliler çoktanberi kanlarını Fransaya satarlar, bunlar sadık ve doğru satıcı olduklarından sattıkları şeyi teslim ederler. .. Muhterem üstad; bizim yani İsviçrelilerin doğruluğumuzdan birinci defa olarak şimdi mahcup oluyorum.

Üstad:

— Ziyanı yok, biz onlarsız, ve hattâ onlara rağmen gene muzaffer olacak ve galebe edeceğiz. İspanya mebusu, sende söyle bakalım.

— Ben fakirim, benim vaad edecek ve verebileceğim üç bin kardeş, ve her biri için senede bin riyaldir; İspanya tembel bir memlekettir, orada insanlar keder ve meşekkat içinde uyumağı bilirler, ancak uyumak için yaratılmışlardır, başka bir işe yaramazlar.

— Peki, siz ne yapacaksınız?

— Ben Rusya ve Polonya localarının mebusuyum, bizim ahalimizde hoşnut olmıyan zenginlerle hiç rahat görmeden, çok çalışarak vaktinden evvel ölmeğe mahkûm fakir esirlerdir. Esirler namına bir şey vaad edemem, çünkü onlar hayatları da dahil olduğu halde bir şeye sahip değildirler, fakat üç bin zengin için adam başına yirmi Lüi altını vaad eylerim.

Bundan sonra birer küçük hükûmeti, prensliği, fakir bir memleketi temsil eden mebuslar birer birer gelerek . vaadlarını üstadın defterine kaydettirdiler. ve vaadlarını yemin ederek temin eylediler.

Üstad:

— Beni tanıdığınız, mukaddes cemiyetimizin alâmeti farikası olduğunu bildiğiniz üç harfin gösterdiği parola dünyanın bir tarafında, şarktaki cemiyet azalarının malûmudur, diğer tarafta yani garpta da malûm olmalıdır. İşte bu parola yalnız kalblerde değil vücudumuz üzerinde de bulunmalıdır, çünkü şark ve garbin locaları krallara mahsus armaları harap etmeğe azmetmişlerdir, kardeşlerim size hepinize mukaddes cemiyet namına emrediyor ve diyorum ki: Parola (Lilia Pedibusdestrü) dür.

Salonda kopan alkış bütün etrafı inletti.

Üstad, alkışların bitmesini bir iki dakika bekledikten sonra:

— Artık dağılınız, Yıldırım dağının taş ocaklarına giden yollarını takip edip, kiminiz dere, kiminiz ormandan, güneş doğmadan evvel burada uzaklaşınız. Siz beni bir kere daha göreceksiniz, bu da muzaffer olduğumuz gün olacaktır. Marş!.

Üstad, cemiyete bu emri vermekle beraber yalnız reislerin anladıkları hususî bir işaretle işaret vererek altı reisi orada alıkoydu, diğerleri salondan çıkıp gitmişlerdi. O zaman İsveç mebusuna:

— Svedenburg, sen hakikaten değerli bir adamsın, dedi.. Vaad ettiğin parayı sana göstereceğim adrese Fransaya gönder.

Bu emri alan İsveç mebusu üstadın ismini dahi bilmesine pek şaştı ve hürmetle selâm verip geri çekildi..

Üstad:

— Cesur Firfaks, dedi. Sen ecdadının değerli evladısın, Vaşingtona mektup yazarsan benden selâm yaz.

VAKIT Kitabevi

Dün ve yarın tercüme külliyatı

No.	41.50 5 ci seri	Kr.
41	Dö Profundis	50
42	Günün hukuki ve içtimai meseleleri	75
43	Eflâtun	50
44	Gizli harpler	75
45	Disraeelinin hayatı	100
46	Metafizik nedir?	50
47	Yeni adam	75
48	İrsiyetin tesirleri	75
49	Politika felsefesi	25
50	Estetik	610

Bu serinin fiatı 610 kuruştur. Hepsini alanlara yüzde 20 iskonto yapılır. Kalan 4.88 kuruşu peşin almarak mütebakisi ayda birer lira ödenmek üzere üç taksite bağlanır.

Necati Paksi

Diş doktoru

Pazardan maada hergün saat 9 dan akşam 18,30 za kadar hastalarını kabul ve tedavi eder. Adres: Glata Tünel meydanı Tersane caddesi başında 1/2 No. lı muayenehane.